

FAUSKE KOMMUNE

Tilleggsinnkalling for Formannskap

Tid: 02.06.2022 kl.: 10:00 - 18:00

Sted: Kommunestyresalen, administrasjonsbygget

Eventuelle forfall meldes på telefon 901 87 192

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Vi ber om at sakspapirer ikke kastes etter møte, da møteprotokoll fra møtet kun vil inneholde innstilling og vedtak i sakene.

Merknader til møtet:

I tillegg vil følgende saker bli ettersendt:

- Konsekvensutredning etablering
- Blålysbygget tilleggsfinansiering
- Retningslinjer for investeringsprosjekter (Investeringsreglement)
- Økonomimelding 1/22

SAKSLISTE: - MØTE NR 8/2022

Sak nr.	Sakstittel
063/22	Økonomimelding 1/2022
064/22	Reglement for styring av investeringsprosjekt (Investeringsreglement)

Fauske, 27.05.22

Marlen Rendall Berg
Ordfører

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 22/8382	
	Arkiv sakID.: 22/1101	Saksbehandler: Kariann Skar Sør Dahl
Sak nr.		Dato
063/22	Formannskap	02.06.2022
	Kommunestyre	

Økonomimelding 1/2022

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

1. Økonomimelding 1/2021 tas til etterretning.
2. Budsjettreguleringer gjennomføres som følger:

Økte utgifter/reduerte inntekter:	Beløp
Ressurskrevende brukere - for mye bokført i 2021	2 494 000
Lønnsoppgjør 2022 - økt avsetning	2 500 000
Rammetilskudd reduksjon	14 186 000
Eiendomsskatt	1 000 000
Konsesjonskraft	490 000
Kvotekraft	1 095 000
Økte inntekter/tilskudd:	
Inntektsutjevning	- 11 089 000
Skatt	- 19 485 000
Utbytte	- 9 333 000
Til inndekning budsjettunderskudd 2022	- 18 142 000

Vedlegg:

27.05.2022

Økonomimelding 1 - 2022

1511148

Sammendrag:

Se vedlagte økonomimelding for 1. tertial 2022.

Ellen Beate Lundberg
kommunedirektør

Økonomimelding 1/2022

Kommunedirektørens innledning

Etter gjeldende økonomireglement skal kommunedirektøren legge fram økonomimelding 1 til kommunestyret. Økonomimeldingen inneholder også en oppdatert prognose.

I Økonomimelding 1 2022 redegjør kommunedirektøren for kommunens økonomiske status per 30. april 2022 for de sentrale inntektene, driftsbudsjettet og investeringsprosjektene. Finansrapporteringen inngår også i meldingen. Videre omhandler meldingen andre forhold i 2022, som blant annet rapportering på sykefravær.

Økonomimelding 1 er i utgangspunktet en statusrapportering for drift og investeringer med korreksjoner, og ikke en ny budsjettbehandling. I hovedsak er endringer med effekt for hele økonomiplanperioden ikke foreslått i denne meldingen. Det vises videre til detaljerte oversikter.

Budsjett 2022 ble vedtatt med 35,5 mill. kr i underdekning. Etter 1. tertial tilsier prognosen en forbedring av resultatet ved årets slutt på 18,1 mill. kr sammenlignet med opprinnelig budsjett.

Resultatforbedringen skyldes i hovedsak styrking av inntektssiden. Samtidig er god kostnadskontroll og budsjett disiplin i fokus. Noen forhold/tiltak med kostnadsøkninger er likevel utenfor vår kontroll. Målsettingen er å forbedre resultatet ytterligere utover året.

Ettersom Fauske kommune er underlagt reglene for kommuner i ROBEK, må alle ekstra inntekter uavkortet gå til å dekke inn tidligere års merforbruk. Etter årsregnskapsavslutningen 2021 har Fauske kommune et akkumulert merforbruk på 84 mill. kr – forpliktelser sammenlignet med «kredittgjeld» - som må betjenes. Kommunestyret har altså derfor ikke anledning til å øke driftsnivået, for eksempel med å stryke eller redusere vedtatte innsparingstiltak i budsjett- og økonomiplan, med ekstra inntekter. Ved endringer må i så fall kommunestyret finne tilsvarende tiltak/inndekning for å redusere drifta et annet sted. Først må «kredittgjeld» betjenes før pengene kan brukes. Kommunedirektøren minner i denne sammenheng om kravet til forsvarlig saksbehandling, og om reglene – framforhandlet mellom partene i arbeidslivet – som vi som arbeidsgiver er bundet av. I dette ligger blant annet forutsigbarhet og medbestemmelse for arbeidstakere.

Omstilling av kommunal drift er krevende og tar tid. Kommunestyret har satt retning og arbeidet med å skape en robust driftsbalanse er pågående, og det må fortsette. Ett delmål er nådd, ref. årsregnskap 2021, som var et viktig steg på veien. Det er imidlertid like viktig å minne om at vi fortsatt har store utfordringer. Vi har høy gjeldsbelastning, et driftsnivå som ligger for høyt i forhold til inntektene, og vi har forpliktelser i ROBEK med å dekke inn tidligere års merforbruk. Vi har ingen fond – null reservemidler, og de må bygges opp ved å levere positive netto driftsresultat over år. Derfor er det fortsatt helt nødvendig med nøkterne budsjetter, omstilling og en stram økonomistyring for å klare å holde budsjettene.

Fauske kommune har et stort mulighetsrom, men med et svært begrenset økonomisk handlingsrom.

God lesning!

Ellen Beate Lundberg
Kommunedirektør

Innhold

1. Innledning.....	5
1.1 Resultatvurdering 2022	5
2. Organisering og styring.....	7
2.2 Administrativ organisering	7
2.3 Omstillingsprosjektet	7
2.4 Plan- og styringssystemet.....	8
3. Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) i Fauske.....	10
3.1. Finansielle måltall.....	10
3.2 Utvikling resultat	10
3.3 Utvikling lånegjeld	11
3.4 Utvikling renter og avdrag.....	12
3.5 Utvikling likviditet.....	13
3.6 Fond.....	13
3.7 Befolkningsutvikling og demografisk utgiftsbehov	14
3.8 Sykefravær.....	16
4. Vedtatte tiltak budsjett 2022	17
5. Fellesområder.....	22
Rammetilskudd og skatt.....	22
Kraftinntekter	23
Konsesjonskraft	23
Kvotekraft	24
Eiendomsskatt	24
Integreringstilskudd.....	24
Utbytte	25
Ressurskrevende brukere.....	25
Lønnsoppgjør.....	25
Rente- og avdragsutgifter.....	25
Pensjon	26
6. Samhandlingsområder	28
6.1 Oppvekst og kultur	28
Prognose ved årets slutt 2022.....	28
Hva har skjedd siden sist?	29

Tiltak i budsjett 2022	33
Nye tiltak	34
Utfordringer i perioden	34
6.2 Helse og omsorg	35
Prognose ved årets slutt 2022	35
Hva har skjedd siden sist?	35
Tiltak i budsjett 2022	37
Nye tiltak	39
Utfordringer i perioden	40
6.3 Eiendom, plan og samfunnsutvikling	41
Prognose ved årets slutt 2022	41
Hva har skjedd siden sist?	42
Tiltak i budsjett 2022	45
Utfordringer og muligheter i perioden	45
6.4 Økonomi og virksomhetsstyring	48
Prognose ved årets slutt 2022	48
Hva har skjedd siden sist?	48
Tiltak i budsjett 2022	49
Nye tiltak	50
Utfordringer i perioden	50
6.5 Kommunedirektørens stab	51
Prognose ved årets slutt 2022	51
6.6 Politikk	51
Prognose ved årets slutt 2022	51
Tiltak i budsjett 2022	51
7. Investeringer	52
8. Budsjettreguleringer	54
9. Figurer og tabeller	55
Figurliste	55
Tabell-liste	55

1. Innledning

1.1 Resultatvurdering 2022

Tabellen nedenfor viser årsprognosen for 2022 etter 1. tertial.

Tabell 1 – Årsprognose 2022

	Regnskap pr april 2021	Regnskap pr april 2022	Budsjett(E) pr april 2022	Avvik pr april 2022	Årsregnskap 2021	Årsbudsjett(E) 2022	Endring per april	Prognose 2022
	-2 890 951	-4 247 437	446 828	-4 694 265	-1 491 778	35 479 250	-18 135 682	17 343 568
1 Politikk	2 607 681	3 034 403	3 067 876	-33 473	8 553 760	9 139 569	0	9 139 569
10 Politikk	2 607 681	3 034 403	3 067 876	-33 473	8 553 760	9 139 569	0	9 139 569
2 Kommunedirektøren	875 830	755 497	878 915	-123 418	2 031 717	2 411 632	0	2 411 632
20 Kommunedirektørens stab	875 830	755 497	878 915	-123 418	2 031 717	2 411 632	0	2 411 632
3 Eiendom, plan og samfunnsutvikling	14 191 216	16 048 886	17 098 778	-1 049 892	51 316 150	63 642 103	539 000	64 181 103
30 Vei og gateløys	4 864 861	5 777 850	5 088 766	689 085	9 101 648	10 532 887	1 039 000	11 571 887
32 Fauske kommunale eiendommer	13 464 196	14 073 578	16 373 141	-2 299 563	35 606 596	38 203 045	-500 000	37 703 045
33 Plan og utvikling	2 817 111	2 561 646	1 960 138	601 508	4 862 820	5 190 384	0	5 190 384
34 Felles Eiendom, Plan og Samfunnsutvikling	569 668	877 214	806 723	70 491	2 101 490	2 233 633	0	2 233 633
35 Selvkost	-10 630 385	-9 677 263	-9 579 160	-98 104	-8 055 189	-509 044	0	-509 044
36 Brann og beredskap	3 105 765	2 435 861	2 449 171	-13 310	7 698 785	7 991 198	0	7 991 198
4 Oppvekst og kultur	73 713 836	91 069 359	92 543 069	-1 473 709	201 929 513	236 987 041	1 090 000	238 077 041
40 Skole og barnehage	52 305 560	70 844 455	71 613 495	-769 040	146 499 167	182 211 238	750 000	182 961 238
42 Familiens hus og integrering	15 872 692	15 152 118	17 661 783	-2 509 665	44 653 812	48 562 326	340 000	48 902 326
44 Kultur og idrett	5 115 820	4 666 955	2 869 019	1 797 935	9 627 003	8 318 630	0	8 318 630
45 Oppvekst og kultur Felles	419 764	405 832	398 772	7 060	1 149 530	-2 105 153	0	-2 105 153
5 Helse og omsorg	88 442 782	90 271 622	96 868 181	-6 596 559	256 148 455	268 824 201	-1 622 682	267 201 519
51 Helse og omsorg felles	5 308 044	4 379 020	5 794 105	-1 415 085	13 455 307	16 830 956	0	16 830 956
55 Helse	28 113 779	31 029 184	30 419 581	609 604	80 339 139	82 142 382	-1 112 288	81 030 094
57 NAV	6 238 400	5 805 943	7 120 239	-1 314 295	18 882 535	20 256 859	0	20 256 859
59 Pleie og omsorg	48 782 558	49 057 474	53 534 256	-4 476 782	143 471 474	149 594 004	-510 394	149 083 610
6 Økonomi og virksomhetsstyring	9 986 953	10 889 358	12 035 250	-1 145 892	26 816 444	29 227 140	0	29 227 140
60 Økonomi	2 834 209	2 986 555	2 951 086	35 469	6 308 337	7 632 849	0	7 632 849
62 Administrasjon og fellestjenester	3 566 580	4 404 531	4 482 135	-77 605	10 987 054	12 582 324	0	12 582 324
63 Felles Økonomi og virksomhetsstyring	3 586 164	3 498 272	4 602 028	-1 103 756	9 521 053	9 011 967	0	9 011 967
7 Fellesområder	-192 709 249	-216 316 561	-222 045 240	5 728 678	-548 287 816	-574 752 436	-18 142 000	-592 894 436
90 Fellesområder	-192 709 249	-216 316 561	-222 045 240	5 728 678	-548 287 816	-574 752 436	-18 142 000	-592 894 436

Årsprognose for 2022 etter 1. tertial: Merforbruk 17,3 mill. kr.

Fauske kommune er i en kritisk økonomisk situasjon med sterk ubalanse mellom disponible inntekter og driftsutgifter. Budsjett 2022 ble vedtatt med 35,5 mill. kr i underdekning. Etter 1. tertial tilsier prognosen en forbedring av resultatet ved årets slutt på 18,1 mill. kr sammenlignet med opprinnelig budsjett.

Forbedringen i resultatet i forhold til opprinnelig budsjett skyldes i hovedsak styrking av inntektssiden på fellesområdet. I kapittel 5 er det redegjort nærmere for hvordan økningen på inntektssiden fordeler seg mellom de ulike postene på fellesområdet. Målet er selvsagt å forbedre resultatet ytterligere utover

året, og alle samhandlingsområdene vil jobbe videre for å redusere kostnader og/eller øke inntektene der det er mulig.

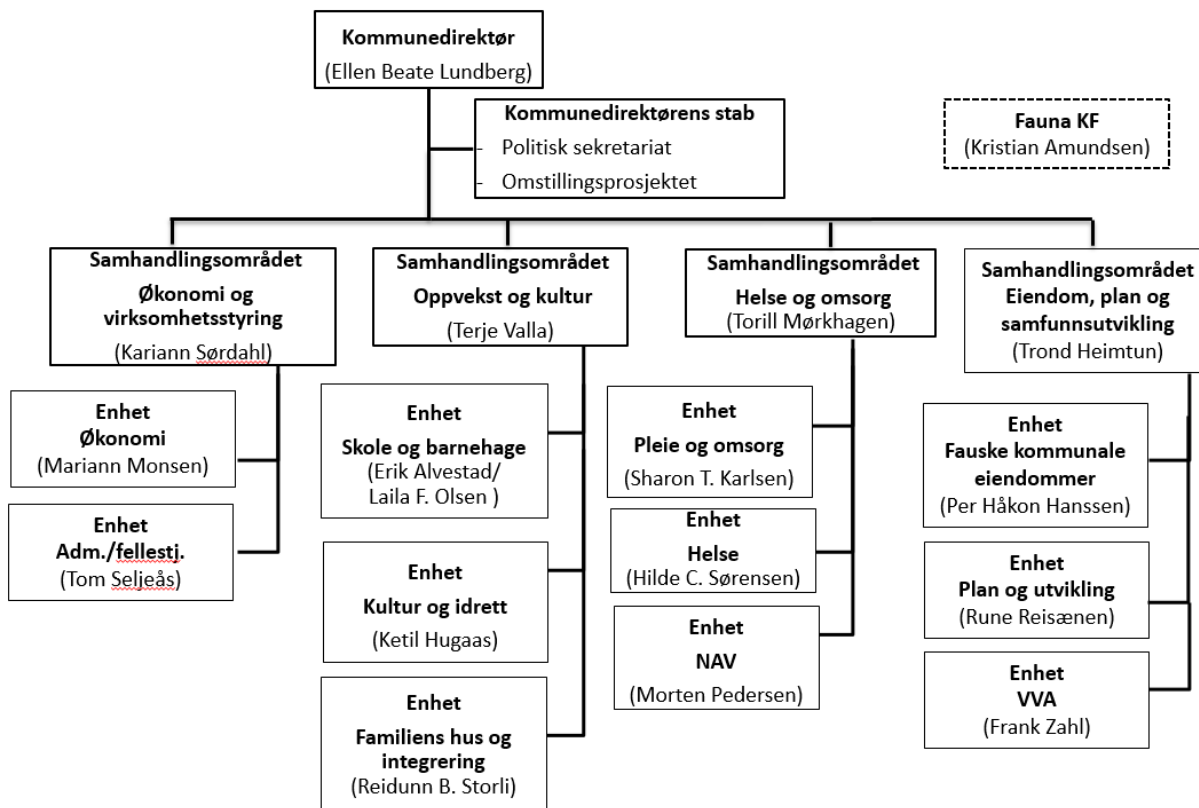
Kommunedirektøren vil nok en gang understreke at det ikke er gjort på ett år å få Fauske kommunes økonomi i balanse. For å levere et saldert årsbudsjett må driftsnivået ytterligere reduseres, og deretter skal det akkumulerte merforbruket betales tilbake. Det er viktig at omstillingen fortsetter i tiden fremover, selv om årsresultatet for 2021 ble bedre enn ventet, og prognosen etter 1. tertial 2022 tilsier at underdekningen ift. budsjett 2022 kan reduseres med over 18 mill. kr. Omstillingsprosjektet må ha fokus, men det kan bli utfordrende når flere ledere slutter i løpet av 2. tertial.

Budsjettet for 2022 slik det ble vedtatt i desember 2021, er Fauske kommunes tiltaksplan i ROBEK. Det betyr at de økte inntektene i prognosen ikke kan benyttes til å øke driften gjennom nye tiltak, men må brukes til å redusere merforbruket mest mulig. Endringer i tiltaksplanen skal godkjennes av Statsforvalteren, og Statsforvalteren vil ikke godkjenne nye tiltak som øker driftsnivået, med mindre tiltaket vil føre til ytterligere besparelser i kommende budsjettår. Bruk av økte inntekter til nye tiltak vil av Statsforvalteren bli ansett som et direkte brudd på tiltaksplanen. En konsekvens av brudd på tiltaksplanen er at skjønnsmidler ikke blir utbetalt.

2. Organisering og styring

2.2 Administrativ organisering

Figur 1 – Organisasjonskart Fauske kommune

2.3 Omstillingsprosjektet

Etter at prosjektleder for omstilling sluttet i Fauske kommune 31. januar 2022, er det ansatt en ny medarbeider i prosjektstilling i omstillingsprosjektet med varighet ut 2024. Det er ansatt en samfunnsøkonom som tiltrer i full stilling i løpet av 2. tertial. Kommunen står overfor betydelige utfordringer preget av stram økonomi, nye typer samarbeid og oppgaveløsning, og har behov for kunnskapsbaserte beslutninger nå og for fremtiden. Vi trenger å se effekter av de utviklings- og endringsprosesser som vi må inn i, både for å håndtere den økonomiske situasjonen som kommunen er i nå, og for å kunne bli en kommune for fremtiden. Fauske kommune må arbeide helhetlig og systematisk med mål, endring og fornyelse av tjenester, prosesser og arbeidsmåter, der ledelse står sentralt. En arbeidsoppgave som ligger foran, er derfor å kartlegge og dokumentere aktiviteter/oppgaver og

arbeidsprosesser i et helhetlig virksomhetsperspektiv (verdikjeden). En samfunnsøkonom i omstillingsprosjektet kan gjøre analyser, utredninger og fremstillinger, og bruke sin faglighet i møte med en kompleks kommunal virkelighet. Denne kunnskapen er viktig for å prioritere ressurser på en bærekraftig måte.

Stillingen er organisatorisk plassert direkte under kommunedirektør, på samme måte som tidligere prosjektleder var. Ny prosjektleder vil arbeide opp mot de fleste av kommunens samhandlingsområder, særlig knyttet til effektivisering og omstilling av tjenester. Fauske kommune ønsker større fokus på analyse og metodeutvikling, strategisk planlegging, systematiske forbedringer og organisasjonsutvikling.

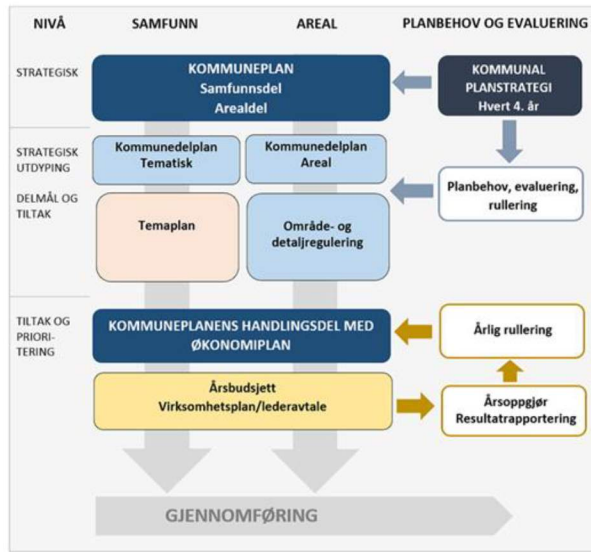
I tillegg til dette skal Fauske kommune aktivt ta i bruk teknologi i utvikling av tjenestetilbudet til innbyggere og næringsliv. Digitaliserte løsninger skal bli førstevalget til våre innbyggere. For å opprettholde trykket på digitalisering ser vi behovet for å tilføre styrket digitaliseringskompetanse i organisasjonen for en periode. Målet er at Fauske kommune skal være i stand til å intensivere digitaliseringsarbeidet og få gjort et løft frem til utgangen av 2024, når Fauske kommune etter tiltaksplanen i ROBEK skal være i stand til å levere et årsbudsjett som både oppfyller balansekravet og realisme kravet i kommuneloven.

For å skaffe den nødvendige digitaliseringskompetansen til kommunen i omstillingsfasen, har Statsforvalteren bidratt med prosjektskjønnsmidler i 2022 for å opprette ytterligere én stilling i omstillingsprosjektet med varighet ut 2024. Stillingen skal være øremerket til å jobbe med digitalisering, og kommunen vil søke etter en person med bred IT- og digitaliseringskompetanse.

2.4 Plan- og styringssystemet

Det kommunale plansystemet er bygd opp slik at man har en overordnet kommuneplan, som er det viktigste styringsdokumentet i kommunen. Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen med årsbudsjett kobler oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel til økonomiplanleggingen. Fra kommuneplanen springer det ut kommunedelplaner (tematiske/samfunns- eller arealdelplaner) for spesifikke områder eller fag. Gjennom tematiske planer (fag-/temaplaner) utvikles strategier og tiltak som grunnlag for prioritering i handlings- og økonomiplan.

Figur 2 – Framstilling av det kommunale plansystemet

Fauske kommunestyre vedtok 7. april i sak 021/22 kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategier 2022-2034. Kommuneplanens samfunnsdel er det strategisk viktigste styringsdokumentet for utviklingen av Fauske kommune som både organisasjon og samfunn, fram mot 2034. Planen har både et kortsiktig og et langsiktig perspektiv, og alt kommunalt planverk skal bygge videre på kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel er den langsiktige og strategiske planen som skisserer utviklingen innenfor områdene samfunn, areal og tjenestene i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel er forankret i plan- og bygningsloven § 11-1 og § 11-2 som lyder: "Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private."

3. Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) i Fauske

Ny kommunelov § 14-1 lovfester en generalbestemmelse som slår fast at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Ny kommunelov markerer kommunestyrets ansvar for at kommunen har en god og langsiktig økonomiforvaltning.

Fauske kommune har per tiden ikke økonomisk handlingsrom og er ikke en økonomisk bærekraftig kommune.

Som vedtatt i årsbudsjettet 2022 og økonomiplan for 2022-2025 så skal KØB være et førende prinsipp i alle saker som direkte eller indirekte kan berøre det økonomiske handlingsrommet. Det mest grunnleggende premisset for KØB er at tjenestetilbudet skal være innenfor visse minimumsstandarder (lover og regler) og det skal kunne opprettholdes over tid uten at man reduserer kvaliteten av tjenesten, reduserer formue eller øker skattetrykket eller gjelden. Enkelt forklart så skal hver generasjon betale for sine egne utgifter, uten at man urettmessig betaler for eller tar fra andre generasjoner.

3.1. Finansielle måltall

Tabell 2 – Finansielle måltall

Mål	TBU* anbefaling	Kort sikt	Lang sikt
Netto driftresultat	>2%	2 %	5 %
Gjeldsgrad	<75%	<160%	75 %
Disposisjonsfond	>5%	>5%	10 %

*Teknisk beregningsutvalg

Finansielle måltall for Fauske kommune er vedtatt av kommunestyret i budsjett 2022.

3.2 Utvikling resultat

Tabell 3 – Utvikling resultat

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Netto resultat i regnskapet	5 231 504	- 1 985 250	- 27 384 794	- 46 369 618	- 20 644 000	11 961 728
Brutto driftsinntekter i regnskapet	796 972 000	828 036 000	855 458 000	891 655 141	922 170 764	957 838 619
Netto resultatgrad	0,66 %	-0,24 %	-3,20 %	-5,20 %	-2,24 %	1,25 %

Tabell 4 – Akkumulert mer-/mindreforbruk

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Merforbruk i driftsregnskapet akk.	-	-1 985 250	-27 634 326	-75 739 663	-96 384 066	-84 422 338
Mindreforbruk i driftsregnskapet	5 249 741	-	-	-	-	-

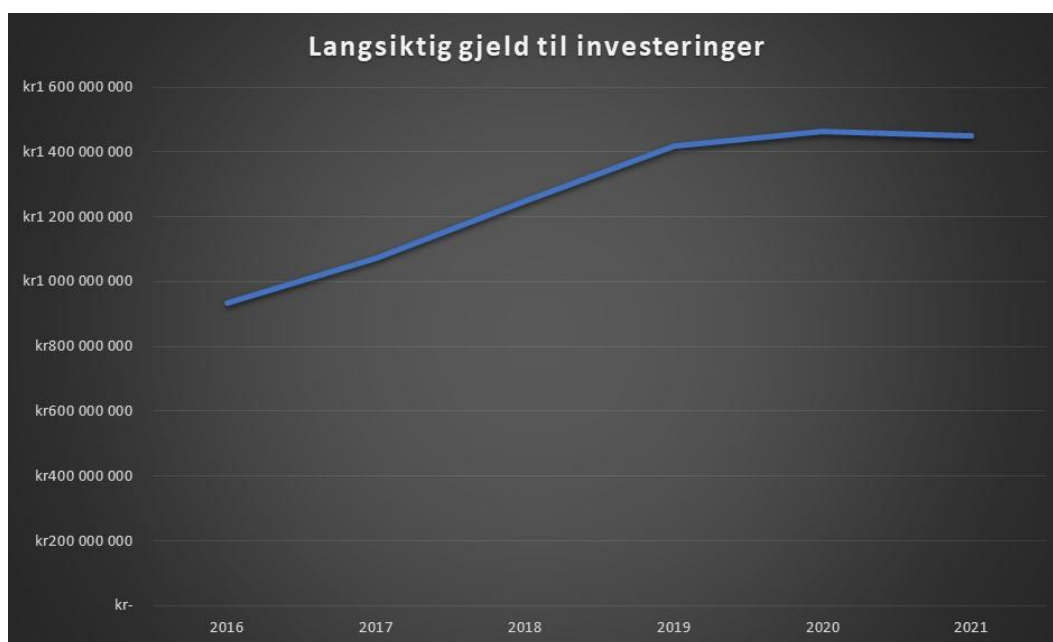
3.3 Utvikling lånegjeld

Tabell 5 – Gjeldsgrad

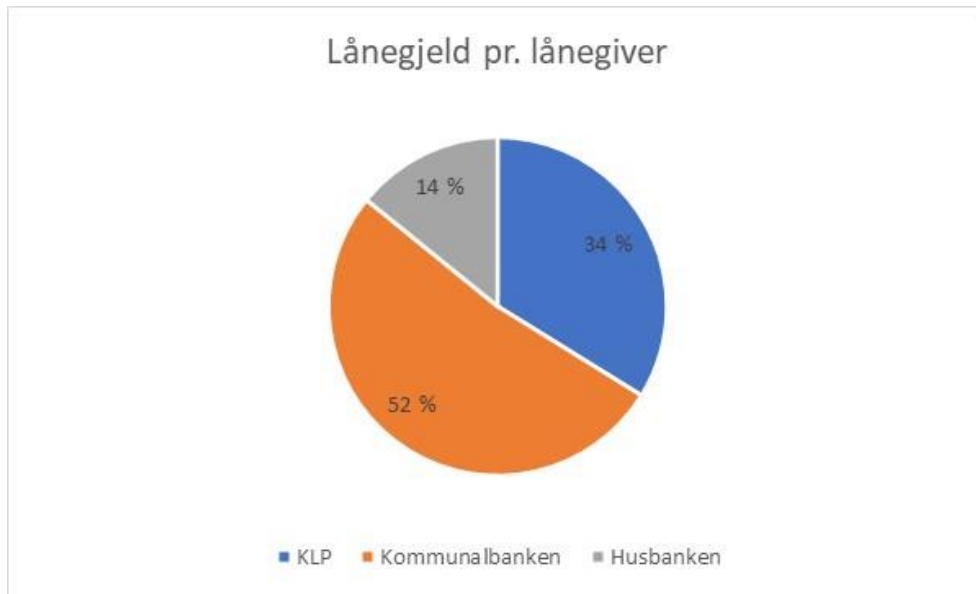
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Brutto driftsinntekter	796 972	828 036	855 458	891 655	922 170	957 839
Langsiktig gjeld til investeringer	932 225	1 070 627	1 250 248	1 416 744	1 464 861	1 447 884
Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	116,97 %	129,30 %	146,15 %	158,89 %	158,85 %	151,16 %

Tall i 1000 kr.

Figur 3 – Utvikling langsiktig lånegjeld til investeringer

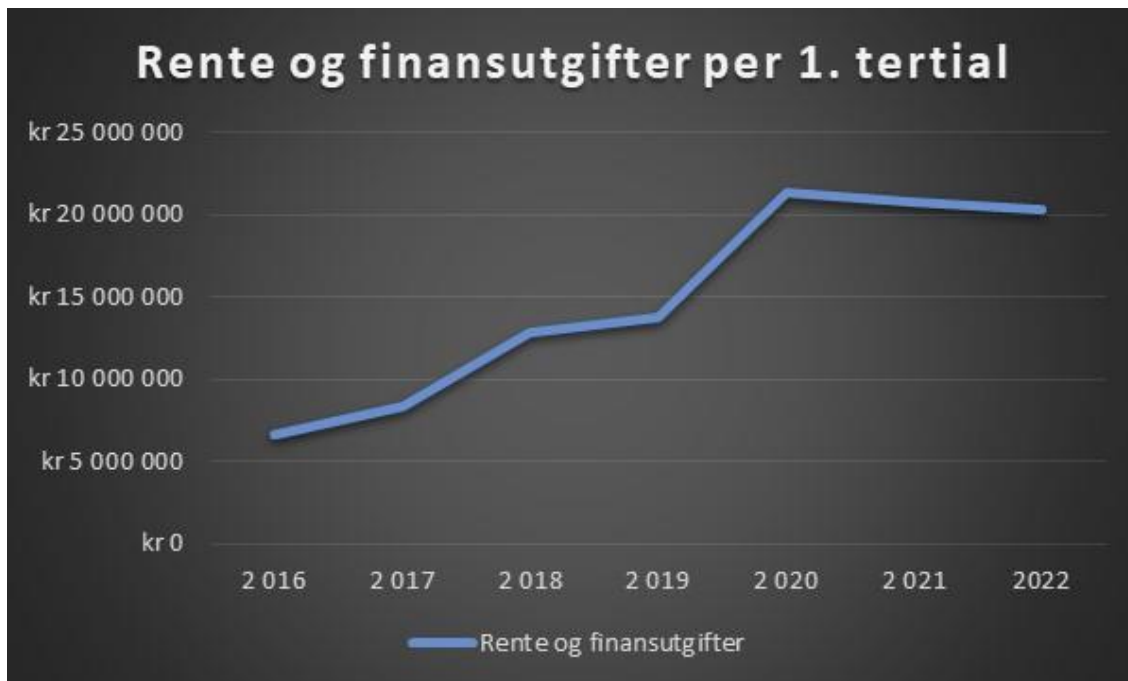

Figur 4 – Fordeling lånegjeld

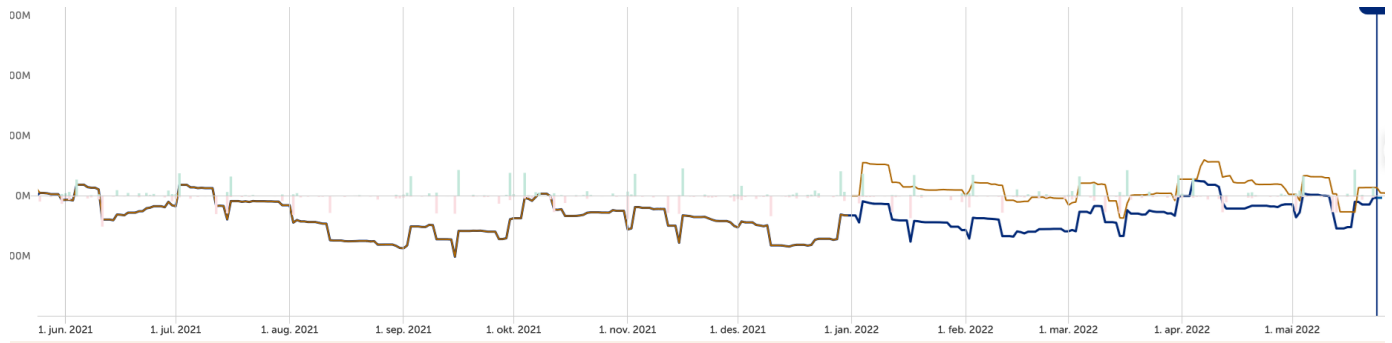
3.4 Utvikling renter og avdrag

Figur 5 – Rente- og finansutgifter per 1. tertial

3.5 Utvikling likviditet

Figur 6 – Utvikling likviditet

Utvikling i likviditet for hele 2021 og fra 1. januar til 30. april 2022. Den mørkeblå linjen er likviditetsutviklingen i 2022.

Kommunen har fått godkjent søknad om utvidet ramme for kassekreditt fra 140 mill. kr til 240 mill. kr fra Statsforvalteren i Nordland. Søknaden er oversendt Sparebank1 Nord-Norge for behandling.

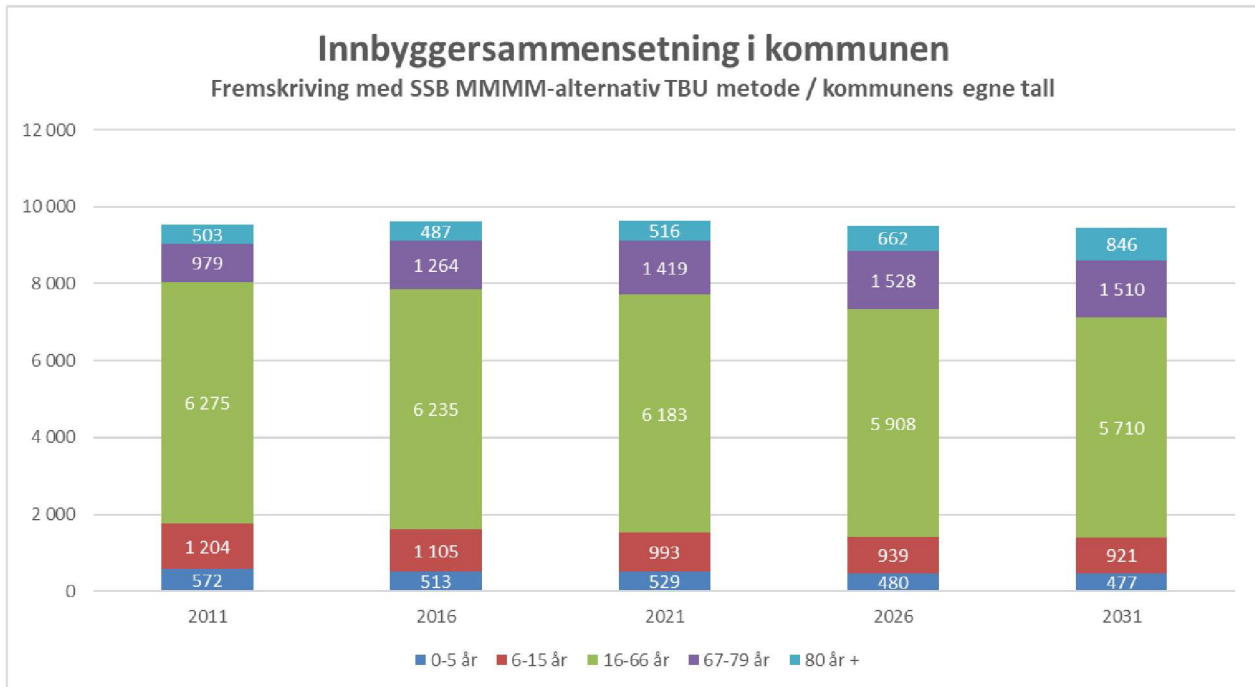
3.6 Fond

Tabell 6 – Bundne og ubundne fond

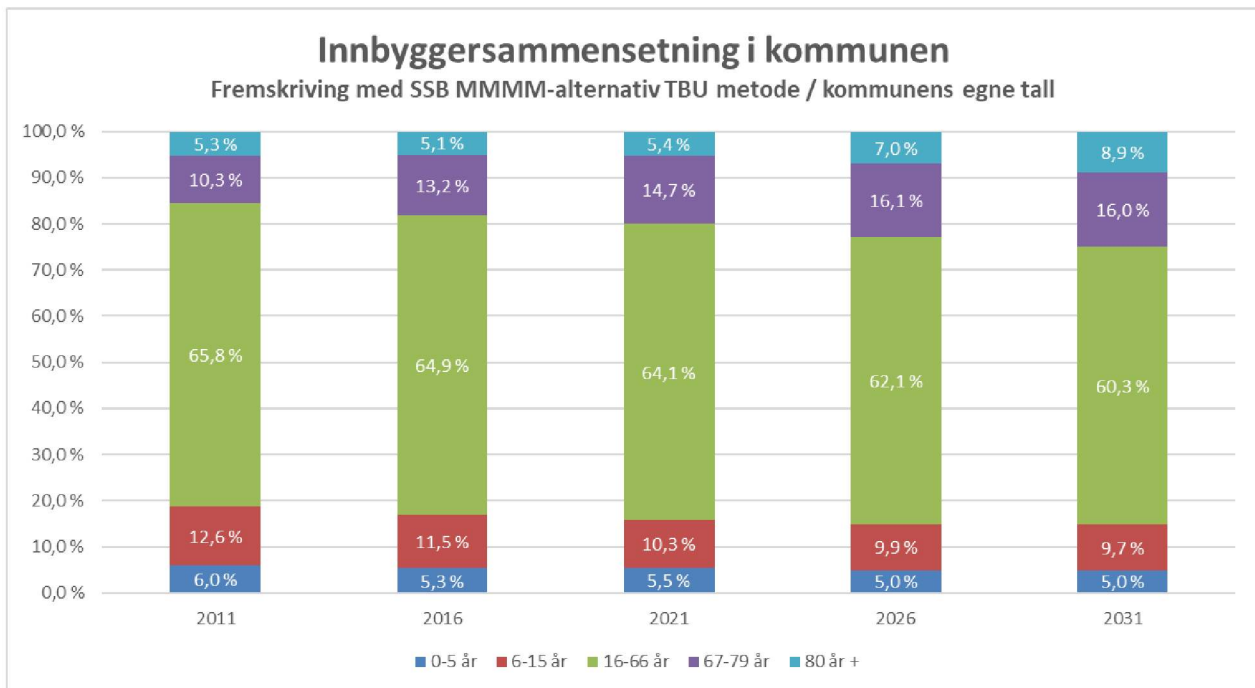
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Disposisjonsfond	8 416 646	-	-	-	-	-
Ubundne investeringfond	4 199 000	6 932 000	2 224 000	2 049 000	2 637 000	4 742 000
Sum frie egenkapitalfond	12 615 646	6 932 000	2 224 000	2 049 000	2 637 000	4 742 000
Bundne driftsfond	27 540 342	25 434 520	26 216 999	22 191 572	32 199 132	31 647 000
Bundne investeringfond	21 019 000	25 860 000	30 096 000	33 831 000	41 737 000	55 133 000
Sum bundne egenkapitalfond	48 559 342	51 294 520	56 312 999	56 022 572	73 936 132	86 780 000
TOTALT	61 174 988	58 226 520	58 536 999	58 071 572	76 573 132	91 522 000

3.7 Befolkningsutvikling og demografisk utgiftsbehov

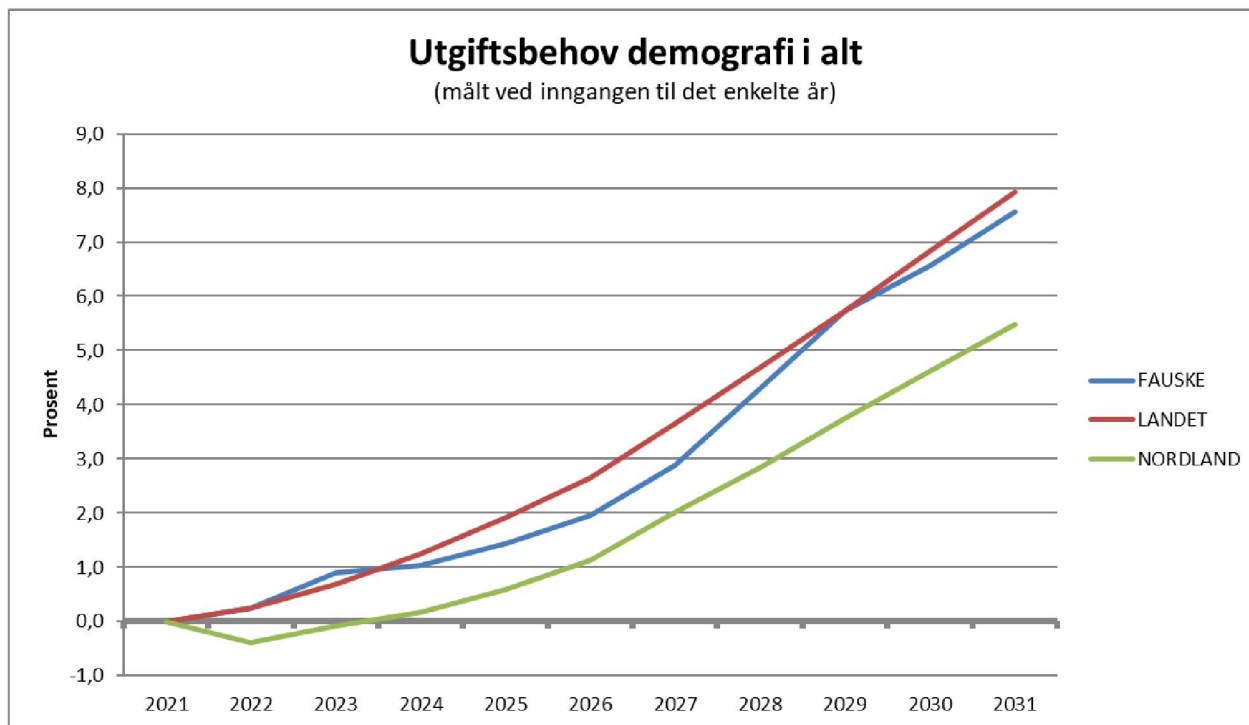
Figur 7 – Innbyggersammensetning i antall i Fauske kommune

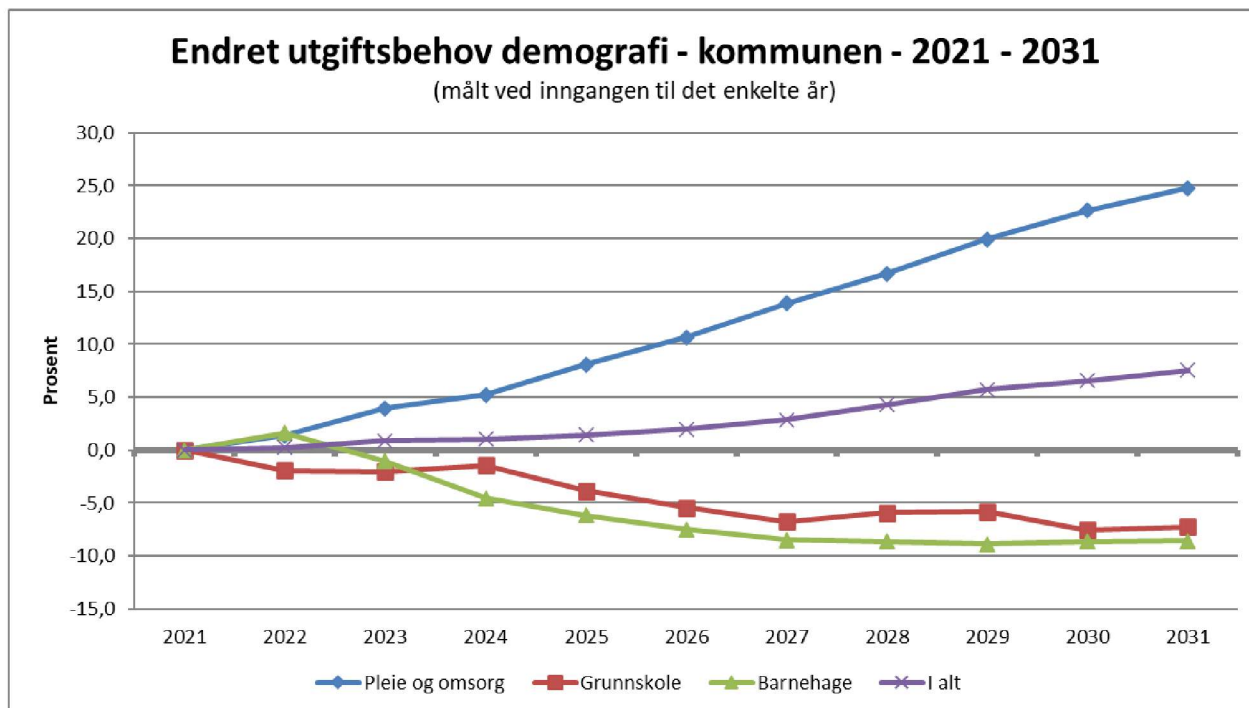
Figur 8 – Innbyggersammensetning i % i Fauske kommune

Figur 9 – Utgiftsbehov demografi i alt

Figur 10 – Endret utgiftsbehov demografi - Fauske kommune - 2020–2030

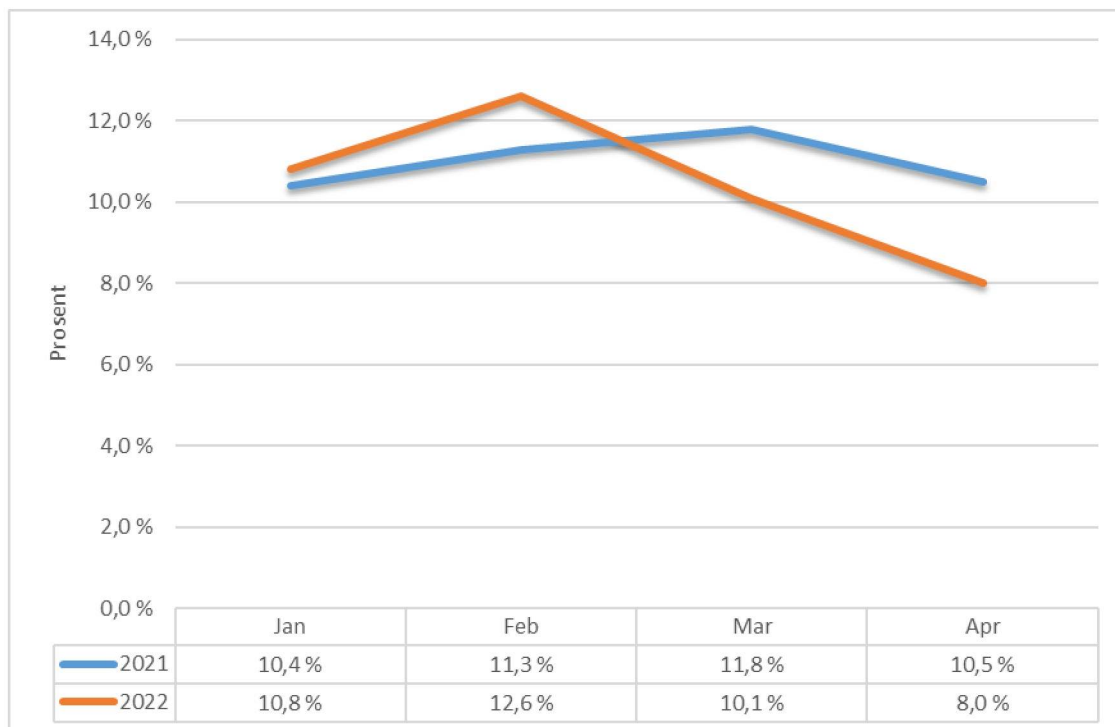
Befolkningsutviklingen i Fauske kommune tilsier et økt utgiftsbehov som følge av demografi i årene fremover, og da spesielt fra 2026 og utover i den kommende 10-årsperioden. Som figuren ovenfor viser, er det innenfor pleie og omsorg utgiftsbehovet øker sterkt i perioden, mens det etter 2022 forventes å være fallende innenfor både grunnskole og barnehage. Dersom Fauske kommune skal ha et driftsnivå tilpasset demografien i kommunen, må den langsiktige planleggingen ta høyde for denne forventede utviklingen, med en forskyving av utgiftsbehov fra barn og unge over mot eldre.

3.8 Sykefravær

Utviklingen i det totale sykefraværet i Fauske kommune i 1. tertial 2022 sammenlignet med 2021:

- Gjennomsnittlig fravær 1. januar 2021–30. april 2021 11,2 %
- Gjennomsnittlig fravær 1. januar 2022–31. april 2022 10,4 %

Figur 11 – Sykefravær 1. tertial 2022

Kurven viser totalt en reduksjon i sykefraværet per 2. tertial på 0,8 % sammenlignet med foregående år. Endringen for de ulike samhandlingsområdene per 1. tertial 2022 vs. 2021 vises i tabellen nedenfor.

Tabell 7 – Sykefravær 1. tertial 2022 vs. 1. tertial 2021

	2021	2022	Endring
Helse og omsorg	12,6 %	10,3 %	- 2,3 %
Oppvekst og kultur	11,4 %	12,7 %	+ 1,3 %
Økonomi og virksomhetsstyring	3,0 %	4,6 %	+ 1,6 %
Eiendom, plan og samfunnsutvikling	7,6 %	9,5 %	+ 1,9 %

Helse og omsorg har hatt en reduksjon i sykefraværet på 2,3 %. De øvrige samhandlingsområdene ser vi har hatt en økning i sykefraværet på 1,3 til 1,9 %. En sannsynlig årsak til denne økningen er koronapandemien som hadde svært stor smittespredning de to første månedene i 1. tertial.

Innenfor samhandlingsområdet Helse og omsorg økte innsatsen ytterligere for sykefraværsoppfølging i 2021. Dette er kontinuert inn i 2022 og viser at arbeidet har hatt effekt.

For samhandlingsområdet Oppvekst og kultur ser vi at koronapandemien har gitt en økning i sykefraværet.

Økningen i sykefraværet i de øvrige samhandlingsområdene sees i sammenheng med koronasmitte og naturlige svingninger i løpet av første tertial. Det er små enheter i disse samhandlingsområdene som bidrar til et høyt prosentvis fravær dersom noen er syk.

4. Vedtatte tiltak budsjett 2022

I tiltakstabellen under er status definert ut ifra tre farger, grønn, gul og rød. Grønn indikerer at tiltaket enten allerede er implementert eller vil bli implementert iht. vedtatt budsjett. Gul indikerer at det enten er noen forsinkelser, mindre innsparingseffekt eller at innsparingseffekten oppfylles gjennom alternative tiltak. Rød indikerer at tiltaket ikke er iht. vedtatt budsjett.

Tabell 8 – Vedtatte tiltak totalt

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Oppvekst og kultur felles					
1632	Reduksjon av ca.10 stillinger innen for samhandlingsområdet oppvekst og kultur.	-3 200 000	0	-3 200 000	
	Sum	-3 200 000	0	-3 200 000	
Skole og barnehage					
1341	Reduksjon pedagoger og assistenter i skole tilsvarende 3,15 årsverk	-617 000	-	-617 000	
1374	Avslutte SFO tilbud på skolefrie dager	-422 000			
1380	Avslutte funksjon som lærerspesialister i skolen.	-172 000	-	-172 000	
1382	Reduksjon administrative stillinger i skolen tilsvarende 1,4 årsverk	-350 000	-	-350 000	
1464	Digital undervisning i språkfagene tysk og fransk	-62 000		0	
1471	Periodeundervisning svømming for elever ved Finneid skole.	-63 000	-	-63 000	
1477	Øke bruk av digitale løsninger ved samarbeid mellom skoler.	-10 000	-	-10 000	
1527	Redusere antall kontaktlærere i skolen	-149 000	-	-161 000	
1579	Etablere oppvekstsenter i Sulitjelma - reduksjon adm. ressurs tilsvarende 0,45 årsverk	-129 675	-	-100 000	
1580	Felles leder Hauan barnehage og Vestmyra barnehage - reduksjon adm. ressurs tilsvarende 0,65 årsverk	-187 308	-	-148 000	
1582	Redusere kursposten for barnehagene	-64 000		-64 000	
1586	Optimalisering av barnehagedriften - ulike vakanser.	-314 545	-130 000	-314 545	
1605	Avvikle bemannet skolebibliotek ved Vestmyra skole	-60 000	-	-60 000	
	Sum	-2 600 528	-130 000	-2 059 545	
Familiens hus og integrering					
1373	Reduksjon administrativ stilling i Familiens hus, tilsvarende 0,2 årsverk.	-97 900	-32 630	-97 900	
1379	Reduksjon stilling i Familiens hus tilsvarende 1,0 årsverk.	-581 580	-193 860	-581 580	
1531	Reduksjon antall leasingbiler, integreringsavdelingen.	-14 204	-	-	
1532	Endring av stilling - reduksjon i tjenestevolum tilsvarende 0,5 årsverk.	-275 000	-91 660	-275 000	
1537	Vakanse helsesykepleierstilling tilsvarende 0,4 årsverk. Gjelder kun 2022.	-230 500	-76 830	-230 500	
1600	Reduksjon tjenestevolum i barneverntjenesten tilsvarende 0,5 årsverk	-269 400	-89 800	-269 400	
	Sum	-1 468 584	-484 780	-1 454 380	
Kultur og idrett					
KST	Tilskudd Sulitjelma samfunnshus	50 000	50 000	50 000	
KST	Økt aktivitet offentlig bad	-100 000	-40 000	-100 000	
1394	Idrettsanleggene overføres til klubbene	-105 000	0	0	
1513	Strukturendringer Kulturskole, reduksjon i administrativ tjeneste tilsvarende 0,6 årsverk.	-170 000		-170 000	
1520	Betalingsregulativet - prisjustering 5 %	-100 000	-40 000	-100 000	
1522	Fauske kino - Salg av reklame	-50 000	-25 000	-50 000	
1524	Fauske kino - økte priser på utleie og kiosvarer	-120 000	-30 000	-120 000	
1525	Fauske bibliotek - økte tariff for lån og lokalleie, samt salg av egenproduksjon til andre	-25 000	-10 000	-25 000	
	Sum	-620 000	-95 000	-515 000	
	Sum total	-7 889 112	-709 780	-7 228 925	

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Helse og omsorg felles					
KST	Reduksjon stillinger i samhandlingsområde Helse	-600 000	-	-600 000	
1547	Innføring av egenandel på trygghetsalarmer	-128 000	-	-128 000	
1608	Optimalisering av bemanningsplanlegging Helse og omsorg	-1 000 000	-333 333	-1 000 000	
1624	Teamorganisering av sykepleiertjenesten - Helse og omsorg	-275 000	-	-200 000	
	Sum	-2 003 000	-333 333	-1 928 000	
Pleie og omsorg					
1554	Endret beregningsgrunnlag for langtidsplass	-50 000	-5 000	-50 000	
1611	Velferdsteknologi HT1 HT2	185 000	-	185 000	
1618	Optimalisering av bemanning som følge av velferdsteknologi	-200 000	-	-50 000	
1628	Vakansestyling - helse og omsorg	-337 500	-112 500	-337 500	
1630	omsorg	-562 500	-150 000	-562 500	
	Sum	-965 000	-267 500	-815 000	
Helse					
1420	Reduksjon legetjenester tilsvarende 1 årsverk	-500 000	166 666	-500 000	
1496	Samlokalisering av ROP tjenesten	-500 000	-	-500 000	
1499	Fra leid til eid - Løkta - flytting av aktivitet til egne lokaler	-110 000	-	-110 000	
1501	Feriestengt legekontor i Valnesfjord	-200 000	-	-200 000	
1559	Reduksjon i tjenestevolum tilsvarende 3,5 årsverk i Rus- og psykisk helsetjeneste	-1 000 000	333 333	-1 000 000	
1560	Optimalisering takstbruk legekontor	-350 000	115 000	-350 000	
1563	Reduksjon i tjenestevolum tilsvarende 4 årsverk i miljø og habiliteringstjenesten	-750 000	-	-750 000	
	Sum	-3 410 000	-614 999	-3 410 000	
NAV					
KST	Optimalisering av bemanning NAV	-400 000	-122 000	-367 000	
1625	Optimalisering av bemanning NAV	-100 000	-39 000	-118 000	
1627	Vakansestyling - NAV	-200 000	-18 583	-167 000	
	Sum	-700 000	-179 583	-652 000	
	Sum total	-7 078 000	-1 395 415	-6 805 000	

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Eiendom, plan og samfunnsutvikling felles					
1621	Reduksjon av stillinger i samhandlingsområdet Eiendom, plan og samfunnsutvikling	-81 880	-	-81 880	
1518	Folkehelseuka i Fauske kommune nedskaleres eller avskaffes	-50 000	-5 000	-15 000	
	Sum	-131 880	-5 000	-96 880	
Fauske kommunale eiendommer					
KST	Gratis lørdagsparkering (næringslivets del)	-100 000	-	-	
1361	Avstenging av areal brukt til parkering bak SKS - regulert lekeplass	-100 000	-10 000	-30 000	
1485	Hjemmehavn kaileie årspris- Endring betalingsregulativet	-10 000	-4 000	-10 000	
1486	Utleie av parkeringsareal i utfartsområder i sommerhalvåret	-15 000	-500	-8 000	
	Sum	-225 000	-14 500	-48 000	
Plan og utvikling					
KST	Reduksjon stilling Plan og utvikling	-400 000	-291 881	-400 000	
1366	Vaktordning med telefonvakt for vilt - Interkommunalt samarbeid	-14 500	-14 500	-14 500	
1568	Optimalisering av datagrunnlag (matrikkelføring)	-100 000	-	-	
	Sum	-514 500	-306 381	-414 500	
	Sum total	-871 380	-325 881	-559 380	

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Økonomi og virksomhetsstyring felles					
1558	Avvikling av vakant stilling ved personalkontoret	-560 000	-185 000	-560 000	
1589	Redusere omfang markering av 25 års tjeneste	-80 000	-27 000	-80 000	
1592	Markering av runde dager utgår	-30 000	-10 000	-30 000	
1609	Fjerne 5 lokale feriedager for ansatte over 62 år	-150 000	-50 000	-150 000	
1614	Kommunen dekker ikke deltakelse i "Ti på topp" for ansatte	-40 000	-13 000	-40 000	
1637	Reduksjon av ca. 2,5 årsverk fordelt over samhandlingsområdet	-625 000	-85 000	-625 000	
	Sum	-1 485 000	-370 000	-1 485 000	
Administrasjon og fellestjenester					
1612	Reduksjon i tjenestevolum - stenge servicetorget	-375 000	-62 500	-375 000	
	Sum	-375 000	-62 500	-375 000	
Økonomi					
1507	eksterne	-30 000	0	-30 000	
	Sum	-30 000	0	-30 000	
	Sum total	-1 890 000	-432 500	-1 890 000	

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Politikk					
KST	Beverting politiske møter	-100 000	-33 333	-100 000	
	Sum	-100 000	-33 333	-100 000	
	Sum total	-100 000	-33 333	-100 000	

Enheter med tiltak som ikke kan gjennomføres eller som ikke har full effekt i 2022 kan allikevel gå i balanse eller med besparelse i år. Hele organisasjonen har sterkt fokus på økonomi og jobber daglig med å redusere utgiftene. Imidlertid vil ikke alle slike besparelser i 2022 uten videre kunne videreføres i 2023.

Tiltak som ikke kan gjennomføres som vedtatt rapporteres i denne økonomimeldingen. Budsjettmessig må slike tiltak innarbeides (legges tilbake) i konsekvensjustert budsjett for 2023 slik at enhetene har et realistisk budsjett å styre etter neste år.

5. Fellesområder

Tabellen nedenfor oppsummerer endringene på fellesområdene.

Tabell 9 – Endringer fellesområdene

	Budsjett	Prognose	Avvik	
Rammetilskudd	272 502 000	258 316 000	14 186 000	Mindreinntekt
Inntektsutjevning	31 174 000	42 263 000	- 11 089 000	Merinntekt
Skatt	287 467 000	306 952 000	- 19 485 000	Merinntekt
Eiendomsskatt	46 500 000	45 500 000	1 000 000	Mindreinntekt
Konsesjonskraft	20 669 000	20 179 000	490 000	Mindreinntekt
Kvotekraft	3 340 000	2 245 000	1 095 000	Mindreinntekt
Utbytte	3 333 000	12 666 000	- 9 333 000	Merinntekt
Ressurskrevende brukere			2 494 000	For høy refusjon 2021
Lønnsoppgjør			2 500 000	Utover avsetn. i budsjett
Sum			- 18 142 000	

Netto merinntekter reguleres mot budsjettunderskudd 2022.

Rammetilskudd og skatt

Tabell 10 – Rammetilskudd og skatt

	Statsbudsjettet	Prognose	Avvik
Innbyggertilskudd	251 431 000	251 431 000	-
Utgiftsutjevning	-2 082 000	-2 082 000	-
Overgangsordning INGAR	2 040 000	2 040 000	-
Saker med særskilt fordeling	3 173 000	3 166 000	7 000
Nord-Norge tilskudd	17 940 000	17 940 000	-
Stortinget tilleggsnummer/saldering av budsjett		-1 009 000	1 009 000
Endringer RNB		-14 792 000	14 792 000
Koronapandemi - inntektssystemet		1 622 000	-1 622 000
Sum rammetilskudd uten inntektsutj.	272 502 000	258 316 000	14 186 000
Netto inntektsutjevning	31 174 000	42 263 000	-11 089 000
Sum rammetilskudd	303 676 000	300 579 000	3 097 000
Skatt på formue og inntekt	287 467 000	306 952 000	-19 485 000
Sum skatt og rammetilskudd	569 400 000	607 531 000	-16 388 000

Prognosemodellen etter RNB viser betydelig økte inntekter sammenlignet med prognosemodellen etter statsbudsjettet, med til sammen 16,4 mill. kr.

Anslaget for skatt på inntekt og formue er i RNB 2022 økt med 17,4 mrd. kr sammenlignet med skatteanslaget i vedtatt statsbudsjett. Oppjusteringen har sammenheng både med oppjusterte anslag for lønns- og sysselsettingsvekst og økte restskatter som følge av store utbytteuttak i 2021. Anslaget for skatteinntekter i prognosemodellen beregnes vanligvis ut fra gjennomsnittlig skattenivå per innbygger de tre siste skatteårene. Skatteinntektene fra utbytte vil kunne avvike en del fra dette gjennomsnittet, og ved denne oppdateringen av prognosemodellen er det derfor for 2022 også sett hen til hvordan utbytteinntekter fordeler seg mellom kommunene. Både fordi det er første gang sen slik tilnærming benyttes og fordi det er betydelig sikkerhet knyttet til selve tallgrunnlaget for utbytteneivå, er det også knyttet enda større usikkerhet enn vanlig til skatteanslaget for 2022 i modellen. Usikkerheten forsterkes av at det ikke har vært mulig å ta hensyn til eventuell innbetalt skatt på utbyttene i 2021. Dette tilsier at den enkelte kommune i enda større grad enn ellers må vurdere rimeligheten i skatteanslaget som fremkommer i modellen.

Økte skatteinntekter som følge av økt utbytte betraktes av regjeringen som ekstraordinære inntekter, som kommer i en situasjon der norsk økonomi er i en høykonjunktur og det samtidig er store ekstraordinære utgifter på statsbudsjettet. Regjeringen foreslår derfor i at det vesentligste av disse merinntektene skal tilfalle staten, og 9,1 mrd. kr av merskatteveksten trekkes inn allerede i 2022 gjennom et trekk i rammetilskuddet. 25 prosent av trekket fordeles mellom kommunene med et likt trekk per innbygger, men 75 prosent fordeles etter anslått merinntekt i 2022 som følge av økte utbytter i 2021 der det er tatt hensyn til inntektsutjevningen.

Netto økning i frie inntekter i 2022 i RNB blir etter dette 8,3 mrd. kr. Økningen i frie inntekter må ses i sammenheng med at anslaget for den kommunale lønns- og prisveksten (deflatoren) for 2022 er økt fra 2,5 % i nasjonalbudsjettet til 3,7 % i RNB.

Regjeringen foreslår ingen bevilgninger over rammetilskuddet i 2022 (og heller ikke gjennom øremerkede bevilgninger) for å kompensere kommunen for ekstraavgifter og inntektsbortfall som følge av koronapandemien i 1. halvår 2022. Regjeringen viser i stedet til at arbeidsgruppen, som ble nedsatt våren 2020, skal levere en rapport om 1. halvår 2022 innen 1. september, og at departementet på bakgrunn av arbeidsgruppens rapport vil vurdere behovet for eventuelle endringer i kompensasjonen for 1. halvår 2022.

Kraftinntekter

Konsesjonskraft

Konsesjonskraften for 2022 er solgt til fastpris på årskontrakt. Når budsjettet vedtas er ikke OED-prisen som kommunen må kjøpe konsesjonskraften for kjent, og heller ikke fastledd og energiledd er kjente størrelser på det tidspunktet. Både OED-pris, fastledd og energiledd er høyere i 2022 enn budsjettet, og det gir en forventet mindreinntekt på konsesjonskraft i 2022 på kr 490 000.

Kvotekraft

Det har vært en negativ utvikling i prisen for salg av kvotekraft i 2022 sammenlignet med budsjett. I tillegg er utgiftene knyttet til kjøp av kvotekraft økt, ettersom mengden kraft er betydelig større enn i et normalår. Også utgifter til fastledd og energiledd er høyere i 2022 enn budsjettet. Ut fra prognosen så langt i år så forventes det en netto mindreinntekt på kvotekraft på kr 1 095 000 i 2022 i forhold til budsjett.

Eiendomsskatt

Ut fra regnskapet etter første tertial forventes det en mindreinntekt på eiendomsskatt på 1 mill. kr i forhold til budsjettet for 2022.

Basert på dom i Borgarting lagmannsrett har Statnett sendt brev til en rekke kommuner om fastsettelse av eiendomsskattegrunnlag for Statnetts kraftledninger og retting av utskrevet eiendomsskatt for årene 2019-2021. Hittil har Statnett vært regnet som skattedebitor for eiendomsskatt for grunnen under kraftledningene. Dommen i lagmannsretten har slått fast at grunneierne er skattedebitor. Det betyr at eiendomsskatt under kraftledningene skal skrives ut til hver enkelt grunneier. Dette vil medføre store administrative kostnader for kommunene.

Statnett har nå i eget brev bedt om at nye vedtak om eiendomsskatt må treffes og for mye utskrevet eiendomsskatt fra og med 2019 refunderes.

Finansdepartementet har sendt ut et lovforslag på høring for å bøte på de uheldige sidene ved dommen i lagmannsretten. Forslaget innebærer at grunneierne ikke skal bli skattedebitorer for nettanlegget. LVK er enig i lovforslaget om at grunneier ikke skal betale skatt på nødvendig tomtegrunn til Statnetts kraftlinjer. Dette er i tråd med hva kommunene hele tiden har bedt om og også lagmannsretten har uttalt.

Som følge av dommen er det derfor fremsatt et forslag fra LVK om at det presiseres i eiendomsskatteoven § 8 A-2 annet ledd at eierselskapet er ansvarlig for eiendomsskatt på den grunnen kraftlinjer og andre energianlegg beslaglegger. Dersom kommunene ikke lenger skal kunne skrive ut skatt på grunn til linjene, vil kommunene bli påført et skattetap. Det vil i så fall være i strid med løftene om at kommuner skal få mer igjen for å stilles sine naturressurser til disposisjon for utbygging. For å unngå at kommunene må sette i gang et storarbeid med å få på plass nye takster, bør lovendringen komme på plass så snart som mulig.

Fauske kommune avventer lovendringen og følger LVK sine råd om videre oppfølging i denne saken.

Integreringstilskudd

Det er budsjettet med integreringstilskudd for 10 flyktninger i budsjett 2022, samlet kr 7,53 mill. kr. Dersom kommunen i 2022 bare bosetter 10 flyktninger vil budsjettet være 1 mill. kr for høyt. Fauske kommune har imidlertid vedtatt bosetting av 50 flyktninger i 2022 som følge av krigen i Ukraina. Det er bosatt 5 flyktninger fra Syria og 4 flyktninger fra Ukraina så langt i år. Det forventes flere flyktninger fra Ukraina, men hvor mange og når disse blir bosatt er uavklart. Det foreslås derfor ingen budsjettendring nå, men det forutsettes at finansiering fra staten skal dekke den varslede flyktingestrømmen.

Utbytte

Det er budsjettetert med 3,33 mill. kr i utbytte i 2022. SKS har varslet et utbytte på 95 mill. kr til aksjonærene i 2022. For Fauske kommune vil dette utgjøre et utbytte på 12,67 mill. kr, og tilsier en merinntekt på 9,33 mill. kr utover budsjett i 2022.

Ressurskrevende brukere

Fauske kommune deltar i et prosjekt for å utvikle et system for enklere beregning og oversikt over utgifter til ressurskrevende brukere. Det er budsjettetert med 7,9 mill. kr i refusjon for ressurskrevende brukere i 2022. Utgifter i forbindelse med nye brukere må overstige innslagspunktet før kommunen kan søke refusjon for overskytende utgifter. I regnskap 2021 ble det inntektsført 10,942 mill. kr i refusjon. Søknadsfristen er etter frist for årsavslutning. I forbindelse med revisors gjennomgang av søknaden ble det avdekket en feil som medførte at det var bokført 2,494 mill. kr for mye i 2021. Dette må reverseres i 2022 og innarbeides i forslag til budsjettregulering i økonomimelding 1.

Lønnsoppgjør

Lønnsoppgjøret for kommunal sektor endte med en lønnsvekst på 3,84 %, med virkning fra 1. mai 2022.

Rente- og avdragsutgifter

Oversikt over låneporteføljen ved utgangen av 1. tertial 2022. Låneporteføljen i Husbanken framgår i en samlelinje, men består av mange lån. Snittrente for samlet lånegjeld er beregnet ut fra et vektet snitt.

Tabell 11 – Oversikt låneportefølje

Rentetype/långiver	Opprinnelig lånebeløp	Restgjeld	Gjeldende rente	Margin	Fastrente utløpsdato	Slutt dato
3 mnd Nibor	466 057 000	420 669 987	1,5830%			
KommunalBanken	64 457 000	60 159 880	2,0200%	0,6000%		22.12.2042
KommunalBanken	62 900 000	60 803 330	2,0200%	0,6000%		21.12.2043
KommunalBanken	148 850 000	128 940 110	1,7100%	0,6000%		28.02.2056
KLP Kommunekreditt	41 000 000	41 000 000	1,3600%	0,6000%		14.12.2061
KLP Kommunekreditt	148 850 000	129 766 667	1,1200%	0,7000%		25.02.2056
Fastrente	364 118 635	172 483 563	1,8781%			
KommunalBanken	277 744 635	88 808 750	1,9800%		02.06.2022	03.06.2031
KLP	86 374 000	83 674 813	1,7700%			27.12.2060
P.t. rente	1 021 793 000	845 845 327	1,6867%			
KommunalBanken	72 800 000	45 913 680	1,8126%			16.07.2040
KommunalBanken	100 000 000	56 447 360	1,6620%			06.12.2030
KommunalBanken	47 540 000	39 220 360	1,7803%			23.02.2055
KommunalBanken	153 300 000	126 472 360	1,7803%			23.02.2055
KommunalBanken	57 780 000	42 800 000	1,8326%			03.03.2042
KommunalBanken	171 396 000	147 296 010	2,2399%			24.04.2057
KommunalBanken	81 882 500	75 145 380	1,8217%			04.06.2058
KLP	81 882 500	75 583 846	1,3100%			14.02.2058
KLP	45 474 000	39 026 094	1,3100%			19.09.2056
KLP Kommunekreditt	209 738 000	197 940 238	1,3100%			02.01.2060
Husbanken flytende	244 259 063	237 282 829	1,0819%			
Total	2 096 227 698	1 676 281 705	1,5948%			

Det er lagt til grunn ytterligere to renteøkninger i 2022, men dette er det tatt høyde for i budsjett 2022. Likviditetssituasjonen blir utfordrende framover. Låneopptak til investeringer i 2022 er minimalt, mens det er to større investeringsprosjekt under arbeid (Blålysbygget og renseanlegg Erikstad). Det er sendt søknad til Sparebanken Nord-Norge for å få økt kassekredittrammen fra 140 mill. kr til 240 mill. kr.

Pensjon

Nye estimat fra KLP og SPK på pensjonskostnad for 2022 tilsier at det ikke er behov for å justere budsjettet pr 1. tertial. Andel premie til innbetaling har økt, men det har også andel premieavvik. Disse går mot hverandre og nettoeffekten er ca. .0,4 mill. kr i økt utgift. Kommunen vil motta nye tall til høsten og budsjettregulering avventes derfor.

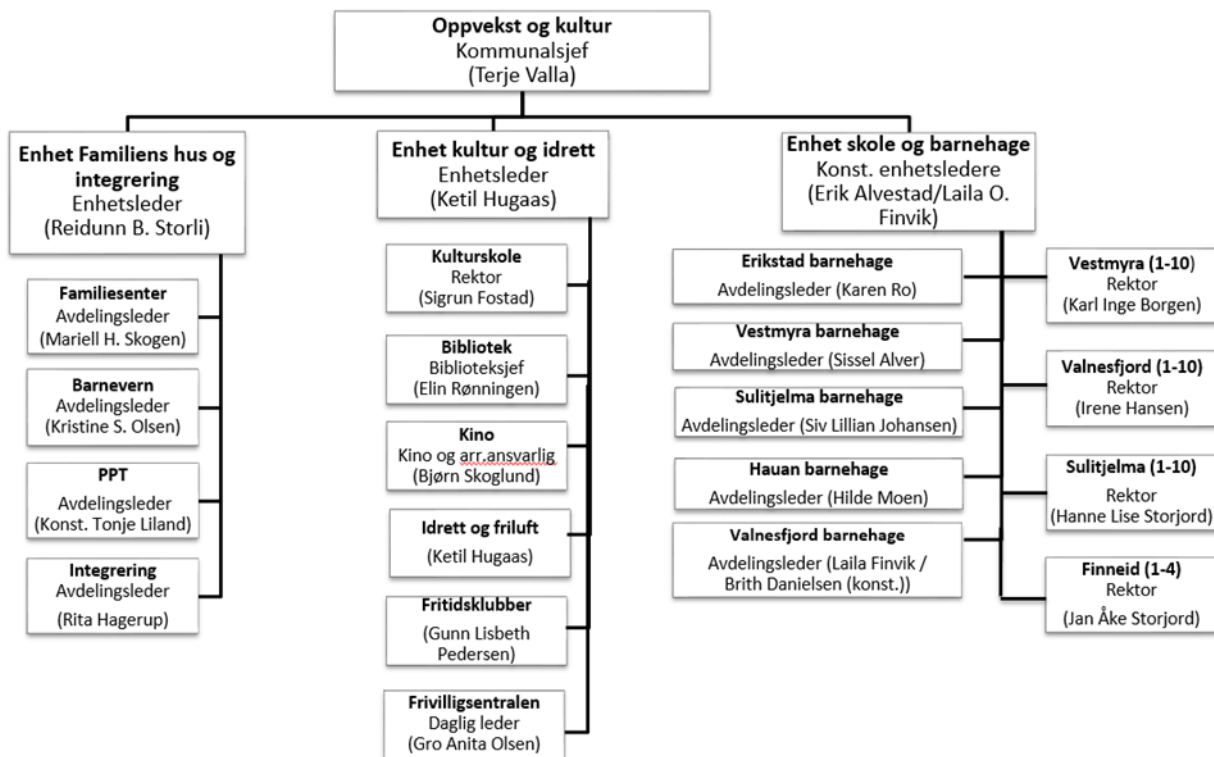
Også for 2021 har KLP gitt en god avkastning på pensjonsmidlene. Andel av overskudd tilføres kundenes premiefond. For Fauske kommune er andelen beregnet til 20,565 mill. kr. Disse midlene kan kun brukes til å betale framtidige pensjonspremier til KLP. Forventet god avkastning hos KLP tilsier at disse midlene bør stå på lukket premiefond inntil kommunens likviditet tilsier at det er nødvendig å ta av disse reservene for å betale framtidig premiefaktura.

Avkastning på egenkapitaltilskudd hos KLP i 2021 utgjør for Fauske 1,45 mill. kr. Avkastningen vil øke kommunens andel av egenkapitaltilskudd.

6. Samhandlingsområder

6.1 Oppvekst og kultur

Figur 12 – Organisasjonskart Oppvekst og kultur

Prognose ved årets slutt 2022

Tabell 12 – Prognose Oppvekst og kultur

	Regnskap pr april 2021	Regnskap pr april 2022	Budsjett(E) pr april 2022	Avvik pr april 2022	Årsregnskap 2021	Årsbudsjett(E) 2022	Endring per april	Prognose 2022
4 Oppvekst og kultur	73 713 836	91 069 359	92 543 069	-1 473 709	201 929 513	236 987 041	1 090 000	238 077 041
40 Skole og barnehage	52 305 560	70 844 455	71 613 495	-769 040	146 499 167	182 211 238	750 000	182 961 238
42 Familiens hus og integrering	15 872 692	15 152 118	17 661 783	-2 509 665	44 653 812	48 562 326	340 000	48 902 326
44 Kultur og idrett	5 115 820	4 666 955	2 869 019	1 797 935	9 627 003	8 318 630	0	8 318 630
45 Oppvekst og kultur Felles	419 764	405 832	398 772	7 060	1 149 530	-2 105 153	0	-2 105 153

Hva har skjedd siden sist?

Samhandlingsområdet oppvekst og kultur har i 2022 jobbet med utredninger, planlegging og iverksetting av de tiltakene som ble vedtatt i budsjettet for 2022. Mange av disse har vært knyttet opp mot stillingsreduksjoner, og krever langvarige, formelle prosesser før utførelsen er gjennomført. Andre tiltak igjen krever utredninger som er iverksatt, men ikke avsluttet.

Høsten 2021 gjennomførte samtlige nabo-kommuner knyttet til vertskommuneavtalen om PP-tjenester vedtak i de respektive kommunestyrene, om å si opp sine avtaler. Oppsigelsestiden er 1 år, og fra 1.1.2023 vil avtalen være avsluttet. 2022 brukes til å gjennomføre prosessen knyttet til oppsigelser av ansatte og avtaler slik at Fauske står igjen med sin andel av ressurser vi har hatt i samarbeidet. Fauske skal uansett være rustet til å levere gode og kompetente tjenester på dette området også etter 2022.

Korona pandemien har i løpet av våren sluppet taket, og situasjonen i de ulike avdelingene begynner å normalisere seg. Like fullt viser statistikken at noen av enhetene i samhandlingsområdet fortsatt sliter med koronarelatert fravær. Forhåpentligvis vil dette minimaliseres frem mot sommeren og gjennom ferien. Avtalen om leie av Henriksenbygget på Sjøbbesva som vaksinelokaler er sagt opp, og all gjenstående vaksinerings foregår som normalt i Familiens hus. Bygget fungerte meget godt til formålet og Fauske kommune har løst sine forpliktelser om vaksinerings av befolkningen i flere runder, på en meget tilfredsstillende måte. All ære til både de ansatte og innleide/frivillige for jobben som er utført.

Kommunestyret vedtok i vår en økning fra bosetting av 10 flyktninger i 2022, til bosetting av 50. Vedtaket er knyttet til den pågående krigen i Ukraina, og den økte flyktningstrømmen i Europa. Så langt er det bosatt, eller skal bosesettes, 6 personer gjennom IMDi. I tillegg er det Ukrainske flyktninger i kommunen som har kommet hit på egen hand, og som det jobbes med registrering av. I skrivende stund har ikke UDI tegnet avtale om opprettelse av akuttmottak med noen av de operatørene knyttet til kommunen som har søkt om dette. Det kan endre seg på kort varsel og gi en økt utfordring for tjenesteleveransen kommunen er forpliktet å levere. Det er opprettet en tverrfaglig gruppe på tvers av samhandlingsområdene, som skal samarbeide for å koordinere de tjenester som kommunen skal bidra med i denne utfordrende situasjonen for mange mennesker.

Utfordringen over år på omstilling, endrede tjenesteleveranser, reduserte ressurser og pandemiens håndtering har satt sine spor i organisasjonen. Det rapporteres om slitasje og usikkerhet for fremtiden. Dette er det viktig å jobbe med fremover for å sikre og beholde viktig kompetanse for kommunenes tjenesteapparat.

Alle avdelingsledere i samhandlingsområdet har sammen med sine enhetsledere vært gjennom et ledertreningsprogram i regi av Nord Norsk lederutvikling (NNL), hvor fokuset blant annet har vært på å lede i omstillingsperioder. Det er viktig at alle ledere på alle nivåer i organisasjonen har den nødvendige kunnskapen og etter hvert erfaringen med denne delen av lederjobben for at kommunen skal kunne følge opp vedtak og prosesser på en god måte.

Enhet kultur og idrett

Enhet Kultur og Idrett er under press på grunn av kommunens økonomiske situasjon. De ikke-lovpålagte tjenestene framstår i et spareperspektiv som relativt ukompliserte tiltak å gjennomføre, men administrasjonen vil likevel peke på utfordringene et samfunn vil få hvis ikke det opprettholdes et kulturelt

engasjement som ivaretar tjenestene og det frivillige initiativ som står helt sentralt i innbyggernes hverdag, og hvordan de trives og identifiserer seg positivt til sin hjemkommune.

Kulturskolen har nå flyttet inn i maskinhuset på Teletunet og funnet seg til rette, men også her oppleves de økonomiske utfordringene i forhold til tjenestenivå og som store. Enhetsleder skal inneha rektoransvaret for å frigjøre ressurser til regulær instrumentalundervisning.

Ungdommens Hus var først tiltenkt tilhold i LHL-huset på Teletunet som en del av et kulturtun-konsept. Lokalene skal imidlertid selges til LHL, og Ungdommens Hus har midlertidig tilhold i tidl. Hansen & Dysvik-butikken i Sjøgata. Takket være godt samarbeid med Fauske Røde Kors har man tilskuddsordninger som har sikret midlertidig tilgang til lokalene. I skrivende stund vites det ikke om ordningen kan prolongeres etter sommeren 2022, samt at ingenting er administrativt avklart i forhold til kommunalt ansvar for eventuelt å fortsette leieavtale og/eller finne nytt egnet lokale. Samarbeidet mellom Ungdommens Hus og Frivilligsentralen, som holder til i etasjen over, er fruktbart og skaper gode synergieffekter.

Frivilligsentralens daglige leder fikk redusert sin stilling til 70 % ved budsjettvedtak for 2020. Erfaringene tilsier at med økende trykk på forventningene rundt innsats fra frivilligheten, bør det vurderes å føre tilbake ressurser slik at daglig leder har full stilling. Administrasjonen vil eventuelt komme tilbake til dette i forbindelse med neste års budsjett.

Ungdomskubbene i Valnesfjord og Sulitjelma har vært drevet som planlagt, og har jevnt over godt oppmøte med forskjellige aktiviteter. Tiltakene er også aldersdifferensiert mellom barn og ungdom/større barn.

Fauske kino har hatt en travel og positiv utvikling ved at antall konserter/evenementer har skutt i været. Kinoen har blitt Fauskes storstue og gjennom enkle investeringer og driftsgrep har den befestet seg positivt som et sted mange oppsøker for å oppleve både kino og annen kultur.

Fauske offentlige bad blir fram til 1. juni drevet både i Fauske og Sulitjelma (iht. budsjettvedtak). Etter dette drives kun Fauskebadet fram til 1. september da Sulitjelma Bad gjenåpner og begge badene igjen driftes.

Det har vært utfordringer med å få ansatt personale i så små stillingsstørrelser som tilbys. Dette fører i sin tur til at turnusplanene for drifta blir krevende. Men badene er et meget positivt og viktig tiltak, ikke minst i et folkehelseperspektiv.

Fauske biblioteks hovedbibliotek drives med to ansatte, noe som anses å være et absolutt minimum for å løse de oppgaver som tilligger avdelingen. Dette får konsekvenser for åpningstid, aktivitetsnivå og dermed også tilfang av publikum. Selv om vi lever i ei digital tid, tilbyr biblioteket opplevelser, kultur og lærdom som må og skal oppleves i fellesskap med andre.

Avdelingen i Valnesfjord og Sulitjelma er ikke bemannet med bibliotekpersonale. Valnesfjord har imidlertid en ordning der frivilligheten, gjennom nærmiljøutvalget, vedlikeholder boksamling og andre medier én gang i uka,

Det jobbes med en lignende ordning for Sulitjelma, også der i samarbeid med stedets nærmiljøutvalg. Men arbeidet har så langt ikke lyktes. Administrasjonen er i god kommunikasjon med utvalget og håper at en ordning snart er etablert.

Arbeidet rundt vedtaket om å be lag/foreninger overta ansvaret for drift av baner er innledet, men ikke slutført.

Enhet skole

Enhet skole har i perioden hatt et høyt sykefravær. Årsaksforholdene knyttes til korona pandemien, som har ført til både kortere og lengre sykefravær. Arbeidspresset på de som har vært friske har dermed økt i perioden, og ført til nye sykemeldinger og egenmeldinger. Konsekvensen av dette er bruk av vikarer ut over budsjett.

Fauske kommune har mange elever i fosterhjem eller beredskapshjem i andre kommuner. Det er stipulert at utgiftene i 2022 vil utgjøre ca. 4,5 millioner kroner, noe som er ca. 0,8 millioner kroner mer enn budsjettet. Flere av elevene er tildelt timer til spesialundervisning, noe de også ville fått om de fortsatt var bosatt i Fauske.

Tiltaket "digital undervisning i språkfagene tysk og fransk" lar seg ikke gjennomføre. Statsforvalteren har uttalt at det skal være lærer til stede i undervisningen. Ved bruk av assistent/fagarbeider i klassen som mottar digital undervisning ville det medført liten besparelse. Tiltaket kan ikke iverksettes.

Vedtaket i kommunestyret gjør at det ikke etableres oppvekstsenter i Sulitjelma. Besparelsen knyttet til oppvekstsenter innarbeides i konsekvensjustert budsjett gjennom skolens- og barnehagens eget forslag for besparelse. Under behandling av forslag til besparelser i skolen ble reduksjon i administrative stillinger vedtatt, noe som førte til dobbel belastning for Sulitjelma skole. Tiltaket utgjør 122.000 kr. Samlet nedtrekk knyttet til 10 stillinger i oppvekst og kultur er 230.000 kroner mer enn budsjettet. 130.000 kr tilføres stilling ved ungdomsklubb i Sulitjelma. Det resterende beløp dekker i hovedsak opp for Sulitjelma skole sin manglende andel av 1,4 årsverk administrativt nedtrekk.

Enhet barnehage

Enhet barnehage har i perioden hatt et veldig høyt sykefravær. Korona pandemien har ført til både kortere og lengre sykefravær. Arbeidspresset på de som har vært friske har vært stort. Vi ser nå en positiv utvikling i barnehagene. De sykmeldte kommer gradvis tilbake og bruk av egenmeldinger går ned i noen av barnehagene.

Tiltaket om etablering av oppvekstsenter i Sulitjelma er omgjort. Det blir ikke oppvekstsenter, men reduksjon av 45 % administrativ stilling gjennomføres etter skolens og barnehagens plan.

Tiltaket om å slå sammen Vestmyra barnehage og Hauan barnehage er gjennomført. Her er det gjort en korrigering. Tiltaket i Induct var reduksjon av 65 % styrer stilling. Totalt hadde Vestmyra og Hauan 160 % styrerstilling. Barnehagene kan ikke driftes med mindre enn 100 % styrer, og det rette tallet blir derfor 60 % reduksjon.

Fra 1. august 2022 reduseres maksprisen for en barnehageplass fra kr. 3315 til kr. 3 050 per måned. Dette utgjør kr 2 915 per år for en barnehageplass. Inntekt foreldrebetaling blir dermed lavere enn budsjettet. Kommunen kompenseres for dette gjennom en økning i rammetilskuddet.

Barn som har behov for ekstra hjelp i barnehagen vil være større høsten 22 enn våren 22, og det vil utfordre budsjettet på styrket barnehagetilbud.

Enhet familiens hus og integrering

Koronavaksineringen flyttet 01.01.22 inn i leide lokaler i Henriksenbygget på Sjøbbesva. Lokalene fungerte godt, og det ga en besparelse med tanke på organisering å ha et eget lokale til formålet. Etter hvert sank etterspørselen etter vaksinen, og i april måned var det svært liten aktivitet. Leieforholdet ble avsluttet ved utgangen av april, og ansvaret for koronavaksineringen ble flyttet til fastlegene.

Helsemyndighetene har gitt signaler om at det kan bli aktuelt med en ny runde med koronavaksinering for enkelte grupper til høsten. Det må da ses på hvordan dette skal organiseres. Enheten har ikke-budsjetterte utgifter i forbindelse med koronavaksinering på kr 723 000,-. Noe av dette tas inn på besparelse på andre budsjettposter samt vakanser i stillinger. Forventet overforbruk totalt i enheten er derfor mindre.

Som følge av at alle samarbeidskommunene har sagt opp samarbeidsavtalen om Nye PPT Indre Salten, er det startet en nedbemanningsprosess i tjenesten. Tjenestevolumet skal halveres og dette er en krevende prosess for de ansatte. Steigen kommune går ut av avtalen 31.07.22, mens de resterende kommunene går ut 31.12.22.

Alle tjenestene i Familiens hus melder om høyt arbeidspress, og barneverntjenesten har i perioden hatt et relativt høyt antall nye bekymringsmeldinger. T.o.m. april var det mottatt 49 meldinger, mot 40 i samme periode i fjor. Dette, sammen med høyt sykefravær i begynnelsen av året, samt mange tunge saker gir utslag i fristoverskridelser på slutførte undersøkelser. Det er en økning i bruk av overtidarbeid, både i form av akuttarbeid som går ut over ettermiddag og kveld, vaktordning og tilsyn. Siden barneverntjenesten er tilgjengelig 24 timer i døgnet vil tjenesten periodevis ha en del henvendelser ut over normal arbeidstid.

Som følge av budsjettvedtak for 2022 er budsjettposter for fosterhjem og institusjonsplasseringer redusert. Barneverntjenesten har i nært samarbeid med øvrige avdelinger i Familiens hus startet arbeidet med å utvikle lokale tiltak som kan redusere kjøp av disse tjenestene der det er forsvarlig. Dette krever dog at man har tilstrekkelig antall ansatte med riktig kompetanse. Det genererer mer overtidsbruk og det krever ressurser fra alle tjenestene i Familiens hus.

Integreringsavdelingen er godt i gang med å forberede bosetting av inntil 50 nye flyktninger. Det er også kommet ukrainske flyktninger som bor privat, og integreringsavdelingen blir et knutepunkt for å holde oversikt og koordinere med resten av kommunens tjenesteapparat. Det er ulike plikter og kompensasjonsordninger for kommunen avhengig hvilken status flyktningene har. Framover vil det være nødvendig å leie inn ekstra bemanning for å ivareta de økte oppgavene. Det er vanskelig å anslå hvordan den nye flyktningsituasjonen vil slå ut på regnskapet.

Tiltak i budsjett 2022

Tabell 13 – Vedtatte tiltak Oppvekst og kultur

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Oppvekst og kultur felles					
1632	Reduksjon av ca.10 stillinger innen for samhandlingsområdet oppvekst og kultur.	-3 200 000	0	-3 200 000	
	Sum	-3 200 000	0	-3 200 000	
Skole og barnehage					
1341	Reduksjon pedagoger og assistenter i skole tilsvarende 3,15 årsverk	-617 000	-	-617 000	
1374	Avslutte SFO tilbud på skolefrie dager	-422 000			
1380	Avslutte funksjon som lærerspesialister i skolen.	-172 000	-	-172 000	
1382	Reduksjon administrative stillinger i skolen tilsvarende 1,4 årsverk	-350 000	-	-350 000	
1464	Digital undervisning i språkfagene tysk og fransk	-62 000		0	
1471	Periodeundervisning svømming for elever ved Finneid skole.	-63 000	-	-63 000	
1477	Øke bruk av digitale løsninger ved samarbeid mellom skoler.	-10 000	-	-10 000	
1527	Redusere antall kontaktlærere i skolen	-149 000	-	-161 000	
1579	Etablere oppvekstsenter i Sulitjelma - reduksjon adm. ressurs tilsvarende 0,45 årsverk	-129 675	-	-100 000	
1580	Felles leder Hauan barnehage og Vestmyra barnehage - reduksjon adm. ressurs tilsvarende 0.65 årsverk	-187 308	-	-148 000	
1582	Redusere kursposten for barnehagene	-64 000		-64 000	
1586	Optimalisering av barnehagedriften - ulike vakanser.	-314 545	-130 000	-314 545	
1605	Avvikle bemannet skolebibliotek ved Vestmyra skole	-60 000	-	-60 000	
	Sum	-2 600 528	-130 000	-2 059 545	
Familiens hus og integrering					
1373	Reduksjon administrativ stilling i Familiens hus, tilsvarende 0,2 årsverk.	-97 900	-32 630	-97 900	
1379	Reduksjon stilling i Familiens hus tilsvarende 1,0 årsverk.	-581 580	-193 860	-581 580	
1531	Reduksjon antall leasingbiler, integreringsavdelingen.	-14 204	-	-	
1532	Endring av stilling - reduksjon i tjenestevolum tilsvarende 0,5 årsverk.	-275 000	-91 660	-275 000	
1537	Vakanse helsesykepleierstilling tilsvarende 0,4 årsverk. Gjelder kun 2022.	-230 500	-76 830	-230 500	
1600	Reduksjon tjenestevolum i barneverntjenesten tilsvarende 0,5 årsverk	-269 400	-89 800	-269 400	
	Sum	-1 468 584	-484 780	-1 454 380	
Kultur og idrett					
KST	Tilskudd Sulitjelma samfunnshus	50 000	50 000	50 000	
KST	Økt aktivitet offentlig bad	-100 000	-40 000	-100 000	
1394	Idrettsanleggene overføres til klubbene	-105 000	0	0	
1513	Strukturendringer Kulturskole, reduksjon i administrativ tjeneste tilsvarende 0,6 årsverk.	-170 000		-170 000	
1520	Betalingsregulativet - prisjustering 5 %	-100 000	-40 000	-100 000	
1522	Fauske kino - Salg av reklame	-50 000	-25 000	-50 000	
1524	Fauske kino - økte priser på utleie og kioskarer	-120 000	-30 000	-120 000	
1525	Fauske bibliotek - økte tariffer for lån og lokaleie, samt salg av egenproduksjon til andre	-25 000	-10 000	-25 000	
	Sum	-620 000	-95 000	-515 000	
	Sum total	-7 889 112	-709 780	-7 228 925	

Familiens hus og integrering

Reduksjon antall leasingbiler, integreringsavdelingen er ikke gjennomført grunnet økt behov for bil som følge av vedtak om økning av mottak av flyktninger, fra 10 til 50 i 2022. Avtalen kan sies opp på kort varsel når det blir aktuelt. Økt mottak gir også økte inntekter.

Skole

Tiltak reduksjon utgifter SFO på 422 000 kr. lar seg ikke gjennomføre slik utredet, i og med vedtak om fortsatt drift på skolefrie dager, samt kobling opp mot vedtatt tiltak i samhandlingsområdet helse og omsorg. Deler av tiltaket tas inn gjennom vakansestyling i samhandlingsområdet. Resten dekkes på rammen av den vedtatte tiltaksplanen.

Nye tiltak

Det jobbes kontinuerlig i enhetene med å identifisere hvor eventuelt nye nedtrekk skal kunne iverksettes. Det er knyttet stor spenning til om rammetilskuddet fra staten for 2023 vil gi kommunen drahjelp i å nå sitt mål med et budsjett i balanse, og om de frie inntektene til kommunen vil øke.

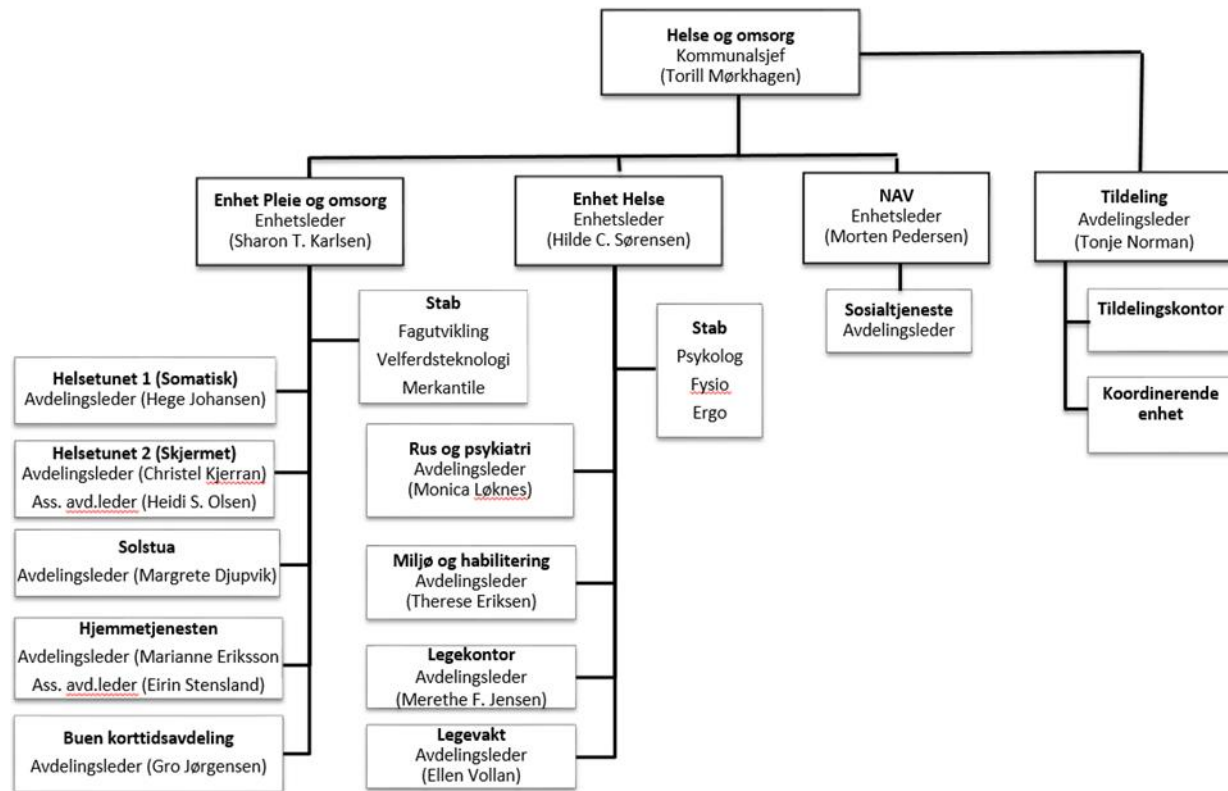
Utfordringer i perioden

Utfordringer knyttet til omstilling fortsetter. Presset på hver enkelt enhet og avdeling øker for hvert år kommunen ikke får balanse i tjenestetilbudet, og det rapporteres i stadig økende grad om bekymringer for både arbeidshverdagen til ansatte og kvalitet og omfang på tjenester som leveres.

Fauske kommune har sagt ja til å bosette 50 flyktninger. Hvis UDI tegner avtaler om akuttmottak i Fauske kommune med de operatørene som har levert anbud på dette, vil tallet øke kraftig. Det kan igjen gi utfordringer for tjenesteleveranse ettersom rekruttering av personell på midlertidig basis er vanskelig. I tillegg vil det være i sterk konkurranse med mange av kommunen rundt oss.

6.2 Helse og omsorg

Figur 13 – Organisasjonskart Helse og omsorg (per 30.4.2022)

Prognose ved årets slutt 2022

Tabell 14 – Prognose Helse og omsorg

	Regnskap pr april 2021	Regnskap pr april 2022	Budsjett(E) pr april 2022	Avvik pr april 2022	Årsregnskap 2021	Årsbudsjett(E) 2022	Endring per april	Prognose 2022
5 Helse og omsorg	88 442 782	90 271 622	96 868 181	-6 596 559	256 148 455	268 824 201	-1 622 682	267 201 519
51 Helse og omsorg felles	5 308 044	4 379 020	5 794 105	-1 415 085	13 455 307	16 830 956	0	16 830 956
55 Helse	28 113 779	31 029 184	30 419 581	609 604	80 339 139	82 142 382	-1 112 288	81 030 094
57 NAV	6 238 400	5 805 943	7 120 239	-1 314 295	18 882 535	20 256 859	0	20 256 859
59 Pleie og omsorg	48 782 558	49 057 474	53 534 256	-4 476 782	143 471 474	149 594 004	-510 394	149 083 610

Hva har skjedd siden sist?

Samhandlingsområdet Helse og omsorg har hatt krevende driftsmåneder hittil i 2022. Kommunalsjefens ledergruppe har vært styringsgruppe for å kunne håndtere omfattende omstilling i sektoren siden januar

2021. Styringsgruppen har fortsatt arbeidet med prosjekter i hele samhandlingsområdet i 2022. Prosjektleder for omstilling var aktiv deltager i samhandlingsområdets styringsgruppe inntil vedkommende avsluttet arbeidsforholdet i Fauske kommune. Etter dette har det ikke vært mulig å opprettholde samme fart i omstillingsarbeidet. Dette har sammenheng med at sektoren er stor og krever ledelsesfokus både på daglig drift, strategisk planlegging og oppfølging av budsjettvedtak og pandemi.

I tillegg til pågående omstilling og oppfølging av budsjettvedtak i årets første måneder har samhandlingsområdet også kontinuert arbeidet knyttet til pågående pandemi. Etter nasjonale føringer er driften av TISK og koronateam i Fauske kommune imidlertid avsluttet fra 30 april. Følgelig er omdisponerte ansatte tilbake i ordinær drift i organisasjonen fra 1.mai. Samhandlingsområdet har i første kvartal 2022 vært preget av en stor andel Covid-19 relatert fravær samt smitteutbrudd ved våre institusjoner som har satt ekstra krav til ressurser og kompetanse i tjenesten. Dette har ført til at man har brukt en større andel vikarer enn man ellers ville ha gjort. Det er få, om noen i helse og omsorgstjenesten, som har hatt mulighet til å arbeide fra hjemmekontor. Dette har hatt som konsekvens at Covid-19 også har bredt om seg i tjenesten.

Totalsituasjonen har gjort det nødvendig å sette enkelte oppgaver på vent og man har følgelig i første halvdel av 2022 også blitt forsinket med ny administrativ struktur. Man ser beklageligvis også at informasjonsflyten ut i organisasjonen i noen grad kan ha blitt skadelidende i denne situasjonen.

Ledergruppen i samhandlingsområdet Helse og omsorg har imidlertid sett det som viktig med god involvering i omstillingsprosessen og har derfor lagt opp en struktur for involvering av arbeidstakerorganisasjonene. Sektoren har sammen med tillitsvalgte hatt og ønsker i fremtiden å ha et sterkt fokus på organisasjonsutvikling ut fra følgende prinsipper: tjenestene skal fra behandling til forebygging. Fokus er endret fra organisasjons og profesjonsperspektiver til bruker og innbyggerperspektivet. Man ønsker å bygge effektive helse og omsorgstjenester og derigjennom bidra positivt til KØB. Vi satser på kvalitet i alle ledd av tjenesten gjennom spisset ledelse og ressurser dedikert til administrasjon.

Fra januar 2021 har Helse og omsorg følgelig kontinuert et stort fokus på god ledelse og lederutvikling, kvalitet i tjenesten, sykefraværsoppfølging, internkontroll og samhandling på tvers av samhandlingsområder, enheter og avdelinger og man ser at dette har hatt effekt med tanke på de økonomiske resultater også i 2022. Tjenestene vurderer at det er nødvendig for nyetablert lederstruktur å få tid til å stabilisere situasjonen for å kunne ivareta kvalitet i tjenesteleveransen. Dette fordi man i omstilling av organisasjoner må ivareta og gjennomføre omfattende prosesser. Særlig er det kritisk å få på plass riktig kompetanse på riktig sted til riktig tid i organisasjonen, noe som krever tilstedeværende lederressurser.

Helse og omsorgstjenesten vil videre fremover ha behov for å få tilført ressurser i takt med befolkningsutviklingen for å kunne bygge opp robuste og kvalitativt gode Helse og omsorgstjenester. Dette i tråd med sentrale føringer og vedtatt planverk for å kunne håndtere fremtidens utfordringer i Fauske kommune.

Tiltak i budsjett 2022

Tabell 15 – Vedtatte tiltak Helse og omsorg

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Helse og omsorg felles					
KST	Reduksjon stillinger i samhandlingsområde Helse	-600 000	-	-600 000	
1547	Innføring av egenandel på trygghetsalarmer	-128 000	-	-128 000	
1608	Optimalisering av bemanningsplanlegging Helse og omsorg	-1 000 000	-333 333	-1 000 000	
1624	Teamorganisering av sykepleiertjenesten - Helse og omsorg	-275 000	-	-200 000	
	Sum	-2 003 000	-333 333	-1 928 000	
Pleie og omsorg					
1554	Endret beregningsgrunnlag for langtidsplass	-50 000	-5 000	-50 000	
1611	Velferdsteknologi HT1 HT2	185 000	-	185 000	
1618	Optimalisering av bemanning som følge av velferdsteknologi	-200 000	-	-50 000	
1628	Vakansestyling - helse og omsorg	-337 500	-112 500	-337 500	
1630	omsorg	-562 500	-150 000	-562 500	
	Sum	-965 000	-267 500	-815 000	
Helse					
1420	Reduksjon legetjenester tilsvarende 1 årsverk	-500 000	166 666	-500 000	
1496	Samlokalisering av ROP tjenesten	-500 000	-	-500 000	
1499	Fra leid til eid - Løkta - flytting av aktivitet til egne lokaler	-110 000	-	-110 000	
1501	Feriestengt legekontor i Valnesfjord	-200 000	-	-200 000	
1559	Reduksjon i tjenestevolum tilsvarende 3,5 årsverk i Rus- og psykisk helsetjeneste	-1 000 000	333 333	-1 000 000	
1560	Optimalisering takstbruk legekontor	-350 000	115 000	-350 000	
1563	Reduksjon i tjenestevolum tilsvarende 4 årsverk i miljø og habiliteringstjenesten	-750 000	-	-750 000	
	Sum	-3 410 000	-614 999	-3 410 000	
NAV					
KST	Optimalisering av bemanning NAV	-400 000	-122 000	-367 000	
1625	Optimalisering av bemanning NAV	-100 000	-39 000	-118 000	
1627	Vakansestyling - NAV	-200 000	-18 583	-167 000	
	Sum	-700 000	-179 583	-652 000	
	Sum total	-7 078 000	-1 395 415	-6 805 000	

På tross av utfordringene i 2022, viser prognosen for Samhandlingsområdet helse og omsorg per nå et mindre forbruk i tjenesten på i overkant av 1,6 million kroner. Enheter med tiltak som ikke kan gjennomføres eller der det ikke er mulig å oppnå full effekt i 2022 kan likevel gå i balanse eller med besparelse i år. Dette fordi hele samhandlingsområdet har et sterkt fokus på økonomi og jobber daglig med å redusere utgiftene. Imidlertid vil ikke alle besparelser i 2022 uten videre kunne videreføres i 2023. Det er videre uavklarte forhold knyttet til sommerferieavvikling som kan påvirke det endelige resultatet ved årets slutt.

Kommunestyrevedtak: Reduksjon av stillinger i samhandlingsområdet Helse og omsorg: Tiltaket er ikke realiserbart slik det foreligger. Nedtrekk av stillinger som ikke er pasient- eller brukernære er allerede gjennomført gjennom arbeidet med administrativ struktur, som beskrevet i kommunedirektørens forslag til budsjett. Alternative tiltak for å nå budsjett er iverksatt gjennom effektiv økonomistyring.

Innføring av egenandel på trygghetsalarmer: Tiltaket er forsinket grunnet manglende administrativ kapasitet for å få forarbeidet på plass før gjennomføringen av tiltaket. Egenandeler planlegges innført fra september 2022.

Teamorganisering av sykepleiertjenesten - Helse og omsorg: Arbeidet med teamorganisering er igangsatt med involvering av ansatte og tillitsvalgte i samhandlingsområdet. Tiltaket planlegges gjennomført i løpet av 2022, imidlertid vil det være krevende å kunne holde oppsatt tidsplan på grunn av manglende kapasitet på administrative og leder- ressurser innen samhandlingsområdet. Forsinkelsen vil kunne ha konsekvenser for tiltaket med å optimalisere bemanning, da særlig med tanke på konsekvenser for ferieavviklingen. Dette vil kunne håndteres når teamorganisering av sykepleiertjenesten er på plass.

Velferdsteknologi Helsetunet 1 og Helsetunet 2: Prosjektet er i gjennomføringsfasen og velferdsteknologi blir innfaset fortløpende på HT1 og HT2. Prosjektet er derimot noe forsinket, men forventes ferdigstilt i løpet av september/november. Forsinkelser i prosjektet har oppstått på bakgrunn av lengre ventetid på leveranser av velferdsteknologi påvirket av både korona og krig, anbud- og konkurranseprosess med mer. Kostnader og investeringer er innenfor investeringsbudsjettet.

Optimalisering av bemanning som følge av velferdsteknologi: Tiltaket kan iverksettes når velferdsteknologi er installert, opplæring av ansatte er gjennomført og nye arbeidsmetoder ved hjelp av digitale verktøy er implementert. Opplæring vil avhenge av at det er tilstrekkelig personalressurser for gjennomføring. Optimalisering av bemanning vil være forsinket i takt med utbygging av velferdsteknologien på Helsetunene.

Reduksjon tilsvarende 3 årsverk Pleie og omsorg: Ytterligere nedtrekk av stillinger i tjenestene har vært svært krevende. Balansen med å ivareta pasientsikkerhet, ivaretagelse av ansattes arbeidssituasjon, fagkompetanse og ressursbruk oppleves å være på et kritisk nivå. Det ble gjennomført store nedtrekk i 2021 og tjenestene er allerede preget av en lav bemanningsnorm og en pasientgruppe som er stadig økende og sykere. Det er et stort trykk på institusjonsplasser, der flere pasienter har fått innvilget langtidsplass, men ikke fått plass ved institusjonene. Konsekvensen av dette er at korttidsavdelingen har vært fylt opp med personer som venter på å komme inn på institusjon. Det er iverksatt tiltak, deriblant midlertidig dobbeltrom ved en av institusjonene. Dobbeltrom krever ytterligere bemanning, noe som dermed vanskeliggjør nedtrekk. Arbeidet er likevel pågående, og 0,7 årsverk er så langt gjennomført. Ytterligere nedtrekk vil ikke være realiserbart før etter ferieavvikling, avhengig av prosesser hvor man finner ytterligere måter å effektivisere tjenesteyting og nye arbeidsmetoder, derunder teamorganisering. For å kunne gjennomføre teamorganisering betinges det også personalressurser, merkantile ressurser og lederstøtte.

Reduksjon legetjenester tilsvarende 1 årsverk: Reduksjon legetjenester 500 000 kr vil kunne gjennomføres i 2022, besparelsen vil imidlertid ikke uten videre kunne videreføres som planlagt med 1 million i 2023. Det er i første kvartal gjennomført særlige forhandlinger med Den norske legeförening med bakgrunn i å rekruttere og beholde, for å stabilisere kritisk kompetanse innen legetjenestene i Fauske kommune noe som vil gi uforutsette merkostnader for legetjenesten.

Samlokalisering av ROP- tjenesten: Flytting av rus og psykisk helsetjenesten til Moveien ferdigstilles 1. juni. Det er tilkommet endringer i forbindelse med ombygging som ikke var kalkulert inn og grunnet kraftig nasjonal prisvekst på materiell i forbindelse med ombygging, dermed tilkommer det ekstra kostnader med et kalkulert overforbruk på 350-400 000 kr.

Reduksjon i tjenestevolum tilsvarende 4 årsverk i miljø og habiliteringstjenesten: Reduksjon av årsverk vil være effektivert innen 1. juni. Det vurderes imidlertid at kommunal avlastning videreføres da dette er lovpålagt. Tiltak vedrørende tjenester på skolefrie dager er ikke vurdert som mulig å gjennomføre som forutsatt i tiltakskort tilknyttet budsjettvedtak 2022. Det pågår per tiden et samarbeid mellom helse og omsorg og oppvekst og kultur for å finne en god løsning for disse barna/ungdommene. Kompenserende tiltak med optimalisering av ny bemanningsplan, og reduksjon i tjenestevolum iverksettes imidlertid for å møte kravene i budsjett. Man ser imidlertid at det vil være krevende å opprettholde reduksjonen av årsverk da det nå er meldt nye brukere av tjenesten som vil kreve en ressursøkning for å ivareta de lovpålagte tjenestene man må levere.

NAV: Enhet NAV har fått økte utgifter bla. i forbindelse med avlevering av arkiv og flytting til nye lokaler. Dersom dagens nivå på utbetaling av sosialhjelp ikke øker vesentlig i løpet av 2. tertial vil enheten balansere ved årets slutt. Bosetting av flyktninger vil føre til behov for økt bemanning. Bemanningsbehovet må sees i sammenheng med at Fauske kommune er vertskommune for Hamarøy, Sørfold, Saltdal og Beiarn. Enheten anslår et ressursbehov på to årsverk. Det forventes en økning i sosialhjelpsutbetalingene mot slutten av 2. tertial i forbindelse med bosetting av flyktninger.

Med bakgrunn i kjente bemanningsmessige forhold pr april, forventer enheten en besparelse på 652.000, - av kommunestyrets vedtatte tiltak på 700.000, -

Nye tiltak

Ved bosetting av flyktninger vil behovet for tjenester øke. Vedtak i kommunestyret om bosetting av 50 ekstra flyktninger i Fauske kommunen, vil medføre behov for økt tjenestevolum innen helse og omsorgstjenester generelt og lege / ROP –tjenesten og NAV spesielt. Dette er tjenester som allerede melder at de er presset på ressurser.

Forslag om sammenslåing av Valnesfjord legekontor og Fauske legesenter utredes i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten, men utredningen er foreløpig satt på vent grunnet manglende administrative ressurser for å ivareta utredningen.

Omsorgsboliger der Fauske kommune i dag har tildelingsrett er en tilbakevendende utfordring. Når det gjelder tildeling og videresalg av omsorgsboliger tilknyttet ISBBL har det vist seg ved flere anledninger at det med dagens organisering kan være krevende å omsette disse boligene. Påførende risikerer å komme i en vanskelig situasjon dersom man ikke får omsatt boligene med bakgrunn i at det ikke er på det aktuelle tidspunkt er en aktuell brukergruppe som ønsker å kjøpe. Praksisen rundt omsetning og ansvarsforhold knyttet til disse boligene er under vurdering og foreslås utredet.

Utfordringer i perioden

Lederressursene i Helse og omsorg har høy arbeidsbelastning i forbindelse med omstilling av tjenestene, i tillegg har hovedansvaret for håndtering av pandemien vært tillagt samhandlingsområdet helse og omsorg. Dette har ført til at interne personalressurser i samhandlingsområdet helse og omsorg også i 2022 blitt omdisponert og situasjonen har krevd at alle avdelinger i samhandlingsområdet har deltatt i arbeidet innen covid-19 herav vaksinerings, testing, smittesporing og annet koordinerende/veiledende arbeid. Covid-19 har for helse og omsorgstjenestene videre ført til personellmangel både nasjonalt og regionalt. Totalsituasjonen har følgelig gjort det krevende å opprettholde fart i omstilling.

Helse og omsorgstjenesten har pr i dag ikke bygg som er optimalisert for dagens drift.

På Institusjonene er byggene man har per nå, ikke tilpasset dagens drift. Utformingen av Helsetunet 2 ivaretar ikke beboernes behov for trygghet, stabilitet og forutsigbarhet på en god måte. En slik bygningsmasse medfører at det også blir krevende med tanke på bemanning. Det er derfor behov for bistand fra samhandlingsområdet for plan og samfunnsutvikling for å prioritere evaluering av den totale bygningsmassen. Det bør vurderes om man kan omprioritere dagens bruk av bygningsmassen tilknyttet helse og omsorg med tanke på en mer fremtidig ressursvennlig drift.

For Miljø og habiliteringstjenesten har Fauske kommune i dag ikke tilgang til boliger med tilknyttet personalbase for nye brukere av miljø og habiliterings tjenesten. Tiltaket bør utredes med tanke på å gi faglig gode og økonomisk bærekraftige tjenester. Ved en sambruksmodell vil man kunne ha potensiale til å gi et godt tilbud til flere brukere og bedre kvalitet på tjenesten

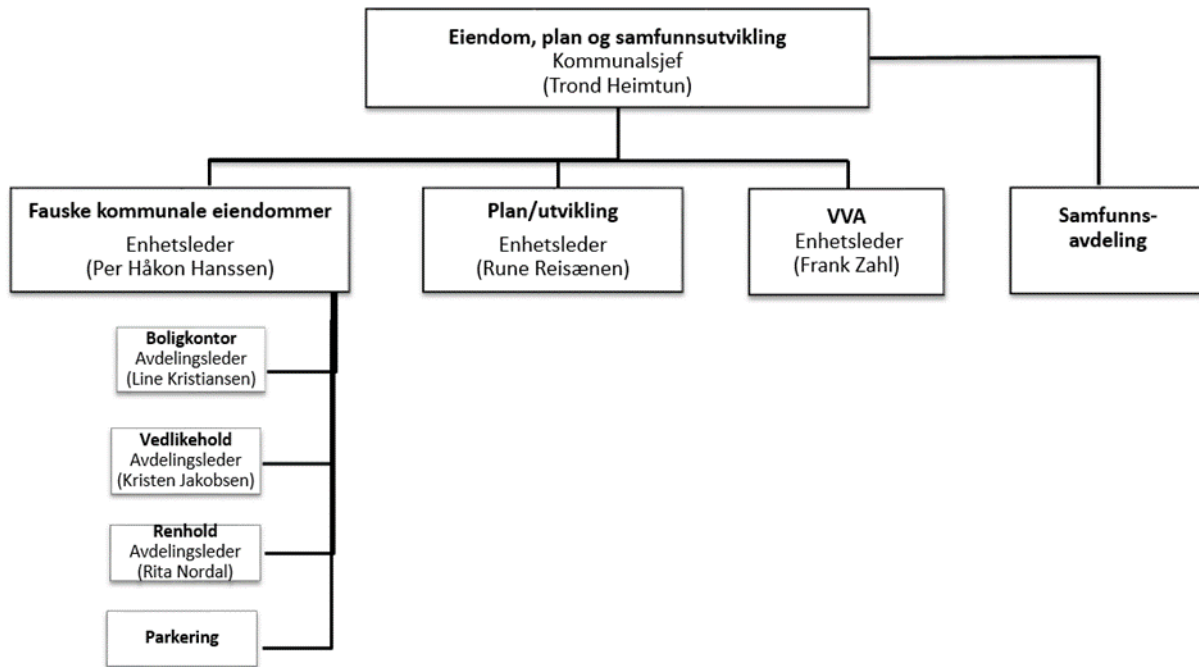
Når det gjelder samhandling rundt utskrivningsklare pasienter fra Nordlandssykehuset er behov for avklaring rundt avtalen om utskrivningsklare pasienter fra Nordlandssykehuset Psykisk helse og rus. Per tiden har Fauske kommune ingen heldøgns tilbud til pasientgrupper innen psykisk helse og rus som har behov for heldøgns omsorg.

Utstyrssentralen har til nå vært driftet av miljø og habiliteringstjenesten i lokalene tilknyttet LØKTA. Tidligere leieavtale er sagt opp i tråd med budsjettvedtak 2021. I påvente av avklaringer i forhold til beskrevet tiltak til budsjett FAUSKE-1499: Fra leid til eid, der forutsetning for økonomisk effekt er at andre aktører overtar utstyr og drift av utstyrssentralen har man beklageligvis sett seg nødt til å lukke utstyrssentralen midlertidig, grunnet forsinkelser i avklaring om overtagelse av drift.

Fauske kommune har over tid hatt utfordringer med rekruttering av kvalifisert personell inn i helse og omsorgstjenestene, dette har preget driften under den pågående pandemien der ledere på alle nivåer har bidratt ut i tjenesten. Man ser at man med dagens drift vil ha utfordringer også fremover med å kunne rekruttere tilstrekkelig kvalifisert personell. For å ha en forsvarlig drift av legetjenesten og legevakten i sommermånedene har man sett det nødvendig å leie inn legevikarer fra byrå etter oppsigelser i tjenesten. I tillegg har man innen pleie og omsorg sett seg nødt til å leie inn helsepersonell da det ikke har vært mulig å rekruttere tilstrekkelig kvalifisert personell inn i tjenesten. Dette vil medføre en betydelig merkostnad i 2022, og er noe man hadde håpet å unngå. Omfanget er foreløpig uavklart, men dette vil påvirke resultatet for Samhandlingsområde helse og omsorg ved årets slutt.

6.3 Eiendom, plan og samfunnsutvikling

Figur 14 – Organisasjonskart Eiendom, plan og samfunnsutvikling

Prognose ved årets slutt 2022

Tabell 16 – Prognose Eiendom, plan og samfunnsutvikling

	Regnskap pr april 2021	Regnskap pr april 2022	Budsjett(E) pr april 2022	Avvik pr april 2022	Årsregnskap 2021	Årsbudsjett(E) 2022	Endring per april	Prognose 2022
3 Eiendom, plan og samfunnsutvikling	14 191 216	16 048 886	17 098 778	-1 049 892	51 316 150	63 642 103	539 000	64 181 103
30 Vei og gatelys	4 864 861	5 777 850	5 088 766	689 085	9 101 648	10 532 887	1 039 000	11 571 887
32 Fauske kommunale eiendommer	13 464 196	14 073 578	16 373 141	-2 299 563	35 606 596	38 203 045	-500 000	37 703 045
33 Plan og utvikling	2 817 111	2 561 646	1 960 138	601 508	4 862 820	5 190 384	0	5 190 384
34 Felles Eiendom, Plan og Samfunnsutvikling	569 668	877 214	806 723	70 491	2 101 490	2 233 633	0	2 233 633
35 Selvkost	-10 630 385	-9 677 263	-9 579 160	-98 104	-8 055 189	-509 044	0	-509 044
36 Brann og beredskap	3 105 765	2 435 861	2 449 171	-13 310	7 698 785	7 991 198	0	7 991 198

Hva har skjedd siden sist?

VVA

Veier

Kostnadene til vei og gatelysområdet er i stor grad knyttet til hvordan vinterhalvåret forløper seg i forhold til værforhold.

Vinteren 2022 har værmessig så langt vært vesentlig mer krevende enn normalt. På grunn av vekslende værforhold har føreforholdene krevd stor innsats til brøyting og sandstrøing. Som en konsekvens av krevende værforhold har maskiner og utstyr knyttet til vintervedlikehold blitt utsatt for hard belastning og dermed har dette resultert i større vedlikeholdskostnader enn under en normal vinter. I tillegg kom det i løpet av mars to perioder med store nedbørsmengder med regn som medførte store ødeleggelser av mange kommunale veier.

Drivstoffprisene har i løpet av vinteren økt 30 – 40 %. Denne økningen er også en medvirkende årsak til høyt kostnadsnivå av vintervedlikeholdet.

Den 26 april raste deler av fundamentet i Sandnesveien ut. Rasområdet er like ovenfor COOP Prix mellom Sulitjelma skole og brannstasjonen. Geolog ble tilkalt for å kartlegge omfanget som vurdere sikkerheten i området. For å ivareta sikkerheten er veien stengt. Utbedringskostnader er beregnet til ca. kr 370.000, - eks. mva.

Brøyteberedskapen i Sulitjelma avsluttes normalt 1. mai. På grunn av værforholdene i vår måtte beredskapen i Sulitjelma forlenges en uke. Dette resulterte til en ekstra utgift på kr. 100.000, - Med bakgrunn i at beredskapen ble utvidet i mai er denne utgiften ikke inkludert i regnskapet per. 30. april.

Veiene i Valnesfjord blir brøytet av privat entreprenør. Brøyteavtalen gikk ut 15. april. Ny fire-årlig brøyteavtale er lyst ut. Ny avtale er signert og viser en kostnadsøkning for resten av vinteren i 2022 på kr. 250.000, -

For å redusere merforbruket best mulig vil det bli innført harde sparetiltak av sommerkvedlikehold. Noen av tiltakene vil være å kutte oppfrisking av veimerking til fotgjengeroverganger. Innleid årlig inspeksjon av kommunale bruer utgår. For å ivareta sikkerhet og framkommelighet av kommunale veier vil det under sommerhalvåret kun bli utført nød reparasjoner.

Utfordringer veiområdet

Fauske kommune har driftsansvaret for ca. 140 km. Vei. For å nå målet med å levere driftsregnskapet i balanse, må det ofte iverksettes harde sparetiltak gjennom sommerhalvåret. Gjennom flere år har driftsbudsjettet vært for lavt i forhold til hva som kreves for å opprettholde en god veistandard. Dette medfører at etterslepet økes år for år. De siste ti til femten år har kommunen investert betydelige midler til opprusting av spesielt grusveier og ny-asfalteringer. Driftsbudsjettet tillater ikke å ivareta verdien tilstrekkelig av tidligere investeringer. Det vil si at veier som tidligere er oppgradert til god kommunal standard ikke har fått nødvendig etterfyll av toppdekke samt oppfrisking av grøfter. Mange asfalterte veier er i stor grad preget av stor slitasje. Sjøgata vestre del, Hegreveien og Furnesveien er gode eksempler på stor asfaltslitasje. Spesielt veier som ikke har blitt opprustet krever ofte nød reparasjoner.

Enhet VVA har på sikt mål om at alle kommunale veier skal ha fast dekke. Det er derfor viktig å videreføre tidligere investeringer for oppgradering av kommunale veier. Av politisk vedtatt veiplan gjeldene for 2018 – 2021 er kun planen for 2018 utført. På grunn av kommunens økonomisk vanskelige situasjon har det ikke vært rom til å videreføre veiplanen.

Fauske kommune bruker betydelig mindre ressurser til veivedlikehold enn landet for øvrig. Kostra-tallene for 2021 viser at Fauske kommune har netto driftsutgift per km. vei på kr. 109.740, - mens landet for øvrig bruker kr. 165.922, -. Liten satsning på investering på veg kan gjøre at kostnader på sikt blir enda høyere.

Gatelys

På grunn av kabelbrudd har det i løpet av vinteren vært unormalt mye bortfall av gatelys. Ofte er det hele strekninger som har vært mørklagt. For å utbedre feilene om har det vært nødvendig med ekstra innleie av kommunens elektroleverandør.

Mange av gatelysstolpene inkludert strømtilførselen er av eldre årgang og i dårlig forfatning. Gammelt gatelysnett utgjør ca. 30 – 40 % av totalt ca. 2000 gatelys. Disse bør på sikt skiftes ut.

Fauske kommunale eiendommer

Enhet Fauske kommunale eiendommer går med mindre forbruk på grunn av vakante stillinger. Ekstra vedlikeholdsmidler vil bli tatt i bruk fra mai og ut året og viser pr. i dag mindre forbruk. Lave energikostnader, samt bedre oppfølging av forbruk energi medfører besparelser. God kostnadskontroll ut på avdelingene i hele enheten.

Fauske samfunnshus er ferdig revet og eiendommen er overlevert, men gjenstår noe mindre utbedring på samfunnshusplassen etter vinteren.

Det jobbes godt med sykefraværsoppfølging i enheten og fraværet er nedadgående.

Innføring av nye parkeringsområder i sentrum er gjennomført. Gjennomføringen ble noe forsinket. Utfartsparkering på 7 plasser i henhold til tiltak budsjett er innført.

Prognose for året på underforbruk 500 000,-. Prognosen fordrer at Fauske kommunale eiendommer får normal drift ut året og ingen uforutsette hendelser. Prognosen fordrer også at energi kostnaden holder seg på et normalt nivå.

Utfordringer i driften er at to ansatte ved vedlikehold/drift har sagt opp sine stillinger. Dette medfører at gjenværende personell har mange ekstra oppgaver for tiden, frem til at stillingene som er sagt opp blir erstattet. Her er ansettelsesprosess i gang og målet er å ha nye ansatte på plass til høsten.

Tiltak KST næringslivets del av lørdagsparkering er ikke innført.

Tiltak 1361 Er innført, men regnskapstall viser foreløpig en prognose som beskrevet i tabell nedenfor. Det er vanskelig å forutse hvor stor effekt tiltaket kan gi på inntekt parkering, men det er beskrevet årseffekt ut fra regnskapstall pr. April.

Tiltak 1486 ser ut til å gi noe lavere inntekt enn forutsett. Også her er det tidlig og vanskelig å forutsi årsprognose, men det er det beste grunnlaget man kan gi ut fra regnskapstall pr. april

Plan og utvikling

På selvkostområdene plan, byggesak og oppmåling er det på denne tiden av året liten aktivitet, men saksmengden bruker å ta seg opp fra mai/juni og utover året, spesielt på byggesak og oppmåling. Så langt har det vært noe større aktivitet på områdene byggesak og oppmåling i forhold til 2021, men plan har noe mindre inntekter. Det er svært vanskelig å spå hvordan selvkostområdene vil gå for 2022. Byggekostnadene har økt betraktelig, det kan ha innvirkning på aktiviteten i byggenæringen, som igjen slår ut på antall byggesaker/plansaker som skal behandles og dermed mindre gebyrinntekter. Det betyr mindre inntekter enn budsjettert, og som kan føre til underskudd på selvkostområdet. Ev. underskudd på selvkostområdet dekkes av tidligere overskudd som er avsatt på fond tidligere år. Plan og utvikling styrer mot et resultat i balanse for 2022, slik prognosen ser ut pr. dato.

I løpet av 2021 sluttet 3 stk. på avdelingen, disse ble erstattet med 3 nye medarbeidere, 1 byggesaksbehandler, 1 arealplanlegger og 1 på rådgiver skog/motorferdsel i utmark. Det som har vært av etterslep på saksbehandling er nå tatt igjen, og da spesielt på byggesak. Det er ansatt en jurist/byggesaksbehandler som er i oppstartsfasen.

Når det gjelder sykefraværet har dette en veldig positiv utvikling, og kurven for fravær har vært nedadgående de første måneder av året. Sykefraværet har historisk vært lavt på enheten, og dette er en trend som fortsetter.

Tiltak i budsjett 2022

Tabell 17 – Vedtatte tiltak Eiendom, plan og samfunnsutvikling

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Eiendom, plan og samfunnsutvikling felles					
1621	Reduksjon av stillinger i samhandlingsområdet Eiendom, plan og samfunnsutvikling	-81 880	-	-81 880	
1518	Folkehelseuka i Fauske kommune nedskaleres eller avskaffes	-50 000	-5 000	-15 000	
	Sum	-131 880	-5 000	-96 880	
Fauske kommunale eiendommer					
KST	Gratis lørdagsparkering (næringslivets del)	-100 000	-	-	
1361	Avstenging av areal brukt til parkering bak SKS - regulert lekeplass	-100 000	-10 000	-30 000	
1485	Hjemmehavn kaileie årspris- Endring betalingsregulativet	-10 000	-4 000	-10 000	
1486	Utleie av parkeringsareal i utfartsområder i sommerhalvåret	-15 000	-500	-8 000	
	Sum	-225 000	-14 500	-48 000	
Plan og utvikling					
KST	Reduksjon stilling Plan og utvikling	-400 000	-291 881	-400 000	
1366	Vaktordning med telefonvakt for vilt - Interkommunalt samarbeid	-14 500	-14 500	-14 500	
1568	Optimalisering av datagrunnlag (matrikkelføring)	-100 000	-	-	
	Sum	-514 500	-306 381	-414 500	
	Sum total	-871 380	-325 881	-559 380	

Utfordringer og muligheter i perioden

Siden årsskiftet er det blitt en del endringer i personaloppsettet ved at det er kommet oppsigelser, dette vil naturlig kunne gi en del kapasitetsutfordringer i den neste perioden, både i form av budsjettarbeid og den daglige drift.

I perioden har kommunalsjef og samfunnsplanlegger sagt opp sin stilling i samhandlingsområdet. Samhandlingsområdet har hatt en samfunnsavdeling som har bestått av folkehelserådgiver, samfunnsplanlegger og kommunalsjef samt prosjektleder «Bru til Bru». I og med at det nå bare blir igjen en person i denne avdelingen, legges samfunnsavdelingen ned 1 juni 2022. Folkehelserådgiver overføres personellmessig til Plan og utvikling midlertidig til ny organisasjonsstruktur er satt i et videre perspektiv. Det pågår også en endring i forhold til sistnevnte stilling i form av oppgaver videre frem, der implementering av samfunnsplan i alle planverk i kommunen skal gjennomføres. Folkehelsearbeidet er en naturlig del av dette og vil være en naturlig del, og der en samkjøring og revidering av alt planverk i alle samhandlingsområder/enheter skal gjennomgås.

Budsjettarbeidet er naturlig nok meget viktig, og må prioriteres, og enhetene har god rutine på budsjettarbeid og oppfølging av rutiner.

I perioden har vi fått en vedtatt samfunnsplan som skal settes ut i livet. Prosessen har tatt tid, men har resultert i en samfunnsplan som nå skal innarbeides i videre planverk i de forskjellige enheter.

I forbindelse med at samfunnsplanlegger har sagt opp sin jobb og slutter, er det kapasitetsutfordringer med å videreføre implementering av planen, og det vil naturlig måtte ta litt mer tid enn forventet. Fordeling av oppgaver og gjennomføring på en god måte er viktig og krever at enhetslederne må sette av tid til dette viktige arbeidet.

Det vil bli fremmet høsten 2022 en politisk sak vedrørende "Utredning nedsalg kommunale boliger" der tema er fornying og tilpasning av boligmassen. Denne er meget viktig da behov for riktige og tilpassede boliger har blitt stadig endret over år, og i forbindelse med «Boligsosial handlingsplan» et prosjekt i samarbeid med Husbanken, er det nå viktig med en konstruktiv og god plan for å gjøre riktige valg innen den kommunale boligsektoren.

Fauske kommune har flere større bygninger av ulike slag på industriområdet Sandnes, Sulitjelma, inkludert transportband som bør saneres og sikres for løse bygningsdeler. Konstruksjonen er i en så dårlig forfatning at den må rives. Dette er en sak som det jobbes med, og det har vært gjennomført gode møter med Nordland fylke i forbindelse med å få søkt om midler til å kunne igangsette arbeidet. Det er gjort et anslag på kostnader, og det må jobbes med å iverksette dette i videre arbeid for å få planlagt et konkret prosjekt. Oppfølgingen av dette videre må ligge på Plan og utvikling samt Fauske kommunale eiendommer.

Slik tilstanden er nå vil det kunne være fare for folk som oppholder seg på området og spesifikt i umiddelbar nærhet til det omtalte området. Det er satt opp skilt som farevarsler inn til området. Det er likevel viktig å få dette prosjektet i gang.

Etterslepet innen veisektoren eskalerer, og en lang vinter med skiftende vær, mye frostsprengning samt vårløsning, har gitt skader som er kostnadskrevende. Forfallet innen vegsektoren har pågått i mange år, og det foretas kun mindre og strengt nødvendige reparasjoner.

I samfunnet har vi sett en ekstrem stor prisøkning på varer og tjenester. Dette resulterer i en ytterligere forverret situasjon både på vedlikehold, men ikke minst på investeringsprosjekter. En prisøkning i 2021 ga noe utslag, men vinterens uroligheter i Europa har gitt en markant og uant prisvekst som slår ut på både leveranser, men også kostnadene på byggevarer. Dette vil gi utslag på at prosjekt blir dyrere enn først antatt, men samtidig er dette forhold som Fauske kommune ikke kan gjøre noe med. Bare prisveksten på drivstoff ser vi alene har økt til dobbel, og tidvis mer, pris av det som var normalt i 2021. Budsjettprosessen vil måtte ta inn over seg dette og enkelte budsjettposter vil for året 2023 øke som følge av dette.

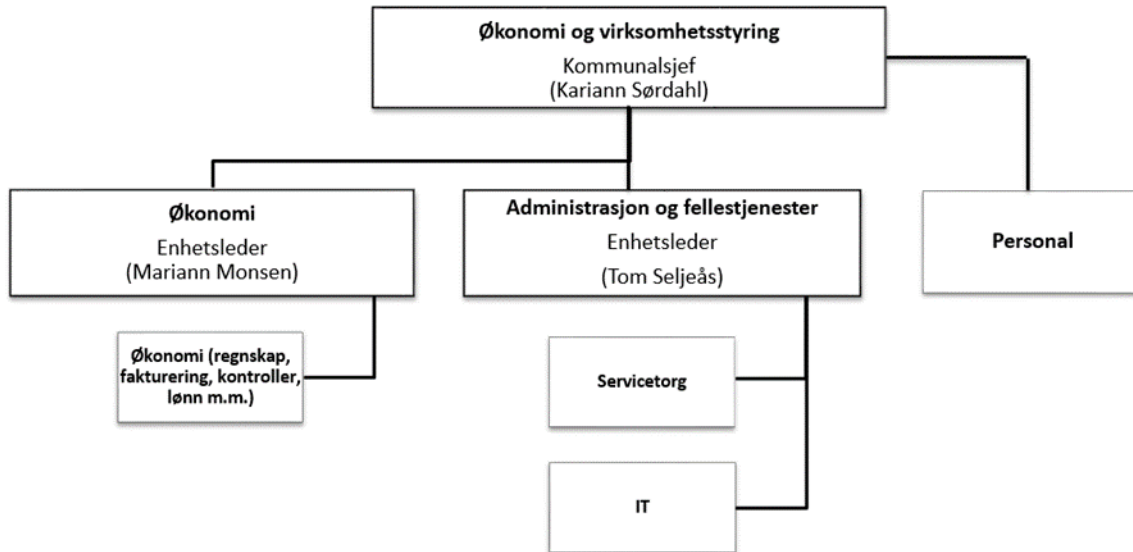
På enheten Plan og utvikling har det vært kapasitetsutfordringer med en del sykefravær og en del turnover av personell. Det er nå gjort nyansettelser som vil styrke enheten, både i form av byggesaksbehandling, plansaker og ikke minst at det nå er ansatt en jurist for å følge opp ulovlighetsoppfølging og byggesaker. I forbindelse med nedtrekket som er vedtatt på Plan og utvikling, sees dette i sammenheng med at samfunnsplanlegger har sagt opp, samt at det står en 50% stilling vakant. I dette lys er det nå slik at det skal lyses ut en planleggerstilling og derav styrke plankapasiteten på enheten. Nedtrekks kravet vil likevel bli oppnådd.

Samhandlingsområdet jobber veldig bra tverrsektorielt og mellom enhetene. Det er stort fokus på økonomistyring og kostnadskontroll. Det er på sin plass å rose de ansatte for vel utført arbeid i en krevende tid. De ansatte har vært løsningsorientert, kreative og ikke minst sett løsninger på tvers av enheter og samhandlingsområder for å kunne drive rasjonelt og effektivt.

Samlet sett har samhandlingsområdet Eiendom, plan og samfunnsutvikling god kontroll og oversikt på de tjenester som leveres, og det er god kostnadskontroll og økonomistyring. Sett i lys av dette er prognosen positiv, og det fordres å levere et regnskap etter årsslutt 2022 med balanse hvis det ikke skulle oppstå noe spesielt værmessig eller andre uforutsette ting som kan påvirke resultatet.

6.4 Økonomi og virksomhetsstyring

Figur 15 – Organisasjonskart Økonomi og virksomhetsstyring

Prognose ved årets slutt 2022

Tabell 18 – Prognose Økonomi og virksomhetsstyring

	Regnskap pr april 2021	Regnskap pr april 2022	Budsjett(E) pr april 2022	Avvik pr april 2022	Årsregnskap 2021	Årsbudsjett(E) 2022	Endring per april	Prognose 2022
6 Økonomi og virksomhetsstyring	9 986 953	10 889 358	12 035 250	-1 145 892	26 816 444	29 227 140	0	29 227 140
60 Økonomi	2 834 209	2 986 555	2 951 086	35 469	6 308 337	7 632 849	0	7 632 849
62 Administrasjon og fellestjenester	3 566 580	4 404 531	4 482 135	-77 605	10 987 054	12 582 324	0	12 582 324
63 Felles Økonomi og virksomhetsstyring	3 586 164	3 498 272	4 602 028	-1 103 756	9 521 053	9 011 967	0	9 011 967

Hva har skjedd siden sist?

Samhandlingsområdet Økonomi og virksomhetsstyring skal levere fellestjenester på tvers av de øvrige samhandlingsområdene. Omstillingsprosjektene i samhandlingsområdet vil i stor grad være knyttet til arbeid med digitalisering, økt kvalitet og standardisering i tjenestene. Det pågår et kontinuerlig arbeid med å forenkle og effektivisere prosesser gjennom å ta i bruk nye og oppdaterte digitale løsninger.

Driften av Servicetorget er endret i løpet av 1. tertial, ved at det nå er lagt til rette for at innbyggere i større grad skal ta i bruk selvbetjeningsløsninger. Nytt telefonsystem har erstattet det tradisjonelle sentralbordet. Servicetorget vil endre navn til Arkiv fra 1. juli 2022.

IT er en del av digitaliseringsarbeidet, men drift av virksomhetskritiske systemer er prioritert. Arbeidet med evaluering og omlegging av driftsform og tjenestenivå ble påbegynt i 2021 og er videreført i 2022.

Det er identifisert et behov for å styrke digitaliseringskompetansen i kommunen ytterligere, for å kunne effektivisere driften gjennom økt digitalisering og robotisering av de kommunale tjenestene. Det er derfor søkt prosjektskjønnsmidler hos Statsforvalteren i 2022 til en prosjektstilling frem til utgangen av 2024, der det vil være et krav om særskilt digitaliseringskompetanse. Statsforvalteren har innvilget søknaden om prosjektskjønnsmidler for 2022, og rekruttering vil derfor bli igangsatt i løpet av 2. tertial.

På økonomiområdet jobbes det kontinuerlig med å øke kvaliteten i regnskapet, og det jobbes med lederstøtte og bedre økonomioppfølging i alle samhandlingsområdene. Det jobbes også med å digitalisere oppgaver for å effektivisere oppgaver og arbeidstid.

Tiltak i budsjett 2022

Tabell 19 – Vedtatte tiltak økonomi og virksomhetsstyring

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
Økonomi og virksomhetsstyring felles					
1558	Avvikling av vakant stilling ved personalkontoret	-560 000	-185 000	-560 000	
1589	Redusere omfang markering av 25 års tjeneste	-80 000	-27 000	-80 000	
1592	Markering av runde dager utgår	-30 000	-10 000	-30 000	
1609	Fjerne 5 lokale feriedager for ansatte over 62 år	-150 000	-50 000	-150 000	
1614	Kommunen dekker ikke deltakelse i "Ti på topp" for ansatte	-40 000	-13 000	-40 000	
1637	Reduksjon av ca. 2,5 årsverk fordelt over samhandlingsområdet	-625 000	-85 000	-625 000	
	Sum	-1 485 000	-370 000	-1 485 000	
Administrasjon og fellestjenester					
1612	Reduksjon i tjenestevolum - stenge servicetorget	-375 000	-62 500	-375 000	
	Sum	-375 000	-62 500	-375 000	
Økonomi					
1507	eksterne	-30 000	0	-30 000	
	Sum	-30 000	0	-30 000	
	Sum total	-1 890 000	-432 500	-1 890 000	

Budsjettvedtaket for 2022 innebærer reduksjon av 4,5 årsverk i samhandlingsområdet. Sett i forhold til ansatte i samhandlingsområdet totalt, betyr dette en reduksjon på ca. 17,5 %. En så stor reduksjon vil få betydning for mengden oppgaver som kan utføres, og tjenestenivå må følgelig også reduseres deretter om nedtrekk skal effektueres. Erfaringen fra 2021 er at endringen i lederstrukturen i samhandlingsområdet, sammen med reduksjon i antall ansatte på personal, har medført at arbeidsbelastningen blir uforholdsmessig høy for gjenværende ledere og ansatte på personal og økonomi. Tiden strekker ikke til for å utføre nødvendige oppgaver. I 2022 må enten oppgavene reduseres, eller det må tilføres en dedikert lederressurs på personalområdet.

Reduksjon i 2,5 årsverk fordelt over samhandlingsområdet vil ikke bli realisert fullt ut i 2022. Den vedtatte innsparingseffekten i budsjett 2022 oppfylles likevel gjennom alternative tiltak som vakansestyling og kostnadsreduksjoner på øvrige poster.

- Dagens driftssituasjon på IT tillater ikke reduksjon i antall årsverk på det nåværende tidspunkt. Arbeidet med evaluering av driftsform og tjenestenivå ble påbegynt i 2021 og er videreført i 2022. Det pågår en betydelig omlegging av IT-driften, og på sikt vil den dreiningen som nå skjer bidra til at driftsnivået ev. kan reduseres senere i langtidsplanperioden.
- Arkiv er en lovpålagt tjeneste. Dersom bemanningen på arkivet skal reduseres må bl.a. tjenestenivået som er etablert mht. innsyn i kommunens arkiv reduseres.
- Fauske kommune er innmeldt i ROBEK, og det medfører merarbeid for økonomienheten. Skjerpede krav til løpende økonomirapportering til formannskap og kommunestyre bidrar til at tjenestevolumet ikke kan reduseres på det nåværende tidspunkt.
- Fauske kommune er i stor omstilling og det innebærer at personalkontoret får betydelig merarbeid. Som varslet i årsmeldingen for 2021 må enten oppgavene reduseres, eller det må tilføres en dedikert lederressurs på personalområdet.

Nye tiltak

- Det pågår et kontinuerlig arbeid med å forenkle og effektivisere prosesser gjennom å ta i bruk nye og oppdaterte digitale løsninger.

Utfordringer i perioden

- Kommunsjef, økonomikonsulent og lønnskonsulent har sagt opp i 1. tertial. Nyrekruttering pågår i begynnelsen av 2. tertial. At organisasjonsstrukturen er uavklart på dette tidspunkt, kan medføre at rekruttering blir mer krevende enn det ellers ville vært. Avdelingsleder på Servicetorget, som også har en rolle ift. informasjon på hjemmeside og Facebook, går av med pensjon i løpet av 2. tertial.
- Stor omstilling, økt digitalisering, høyt krav til innsyn samt medlemskap i ROBEK er alle omstendigheter som vanskeliggjør reduksjon i tjenestevolum for samhandlingsområdet. Flere stillinger i samhandlingsområdet er dessuten knyttet til inntektssikring for kommunen, og dersom de fjernes vil det bety inntektstap i millionklassen. Dette gjelder fakturering, innfordring og eiendomsskatt.
- Status innkjøp etter vedtak i kommunestyret.
Kommunestyret har gitt kommunedirektør fullmakt til å vurdere tidspunkt for utmeldelse av innkjøpssamarbeidet (SIIN). Uavhengig av varighet av kommunens deltakelse i SIIN, må restportefølje av rammeavtaler løses ved økt ressursbruk internt, eller ved kjøp av tjenester. Endringer i omfanget av SIIN-samarbeidet berører også de øvrige Salten-kommunene i samarbeidet, og Fauske kommune vil ta initiativ til å samordne arbeidet med å finne en organisering som kan dekke det felles behovet kommunene har.

6.5 Kommunedirektørens stab

Kommunedirektørens stab består av kommunedirektøren, formannskapssekretær og omstillingsprosjektet.

Prognose ved årets slutt 2022

Tabell 20 – Prognose Kommunedirektørens stab

	Regnskap pr april 2021	Regnskap pr april 2022	Budsjett(E) pr april 2022	Avvik pr april 2022	Årsregnskap 2021	Årsbudsjett(E) 2022	Endring per april	Prognose 2022
2 Kommunedirektøren	875 830	755 497	878 915	-123 418	2 031 717	2 411 632	0	2 411 632
20 Kommunedirektørens stab	875 830	755 497	878 915	-123 418	2 031 717	2 411 632	0	2 411 632

6.6 Politikk

Prognose ved årets slutt 2022

Tabell 21 – Prognose Politikk

	Regnskap pr april 2021	Regnskap pr april 2022	Budsjett(E) pr april 2022	Avvik pr april 2022	Årsregnskap 2021	Årsbudsjett(E) 2022	Endring per april	Prognose 2022
1 Politikk	2 607 681	3 034 403	3 067 876	-33 473	8 553 760	9 139 569	0	9 139 569
10 Politikk	2 607 681	3 034 403	3 067 876	-33 473	8 553 760	9 139 569	0	9 139 569

Tiltak i budsjett 2022

Tabell 22 – Vedtatte tiltak Politikk

Tiltaksnr	Tiltak	Innsparingskrav 2022	Anslag effekt HiÅ	Årsprognose	Status
	Politikk				
KST	Beverting politiske møter	-100 000	-33 333	-100 000	
	Sum	-100 000	-33 333	-100 000	
	Sum total	-100 000	-33 333	-100 000	

7. Investeringer

Status for pågående investeringsprosjekter følger nedenfor.

Eiendom, plan og samfunnsutvikling

- **Ombygging Erikstad og flytting av Vestmyra hvit barnehage:** Prosjektet er overlevert og fullført innenfor budsjetterte rammer og tid. Noe etterarbeid pågår, det skal monteres et huskestativ og 3 sandkasser på uteområdet før prosjektet kan stenges. Prosjektet vil ferdigstilles innenfor budsjetterte rammer med noe mindreforbruk.
- **Sikring av vegg og reovering fasader Fauskebadet:** Konkurransen er avholdt, 3 tilbud kom inn og det gjenstår forhandlinger, for å se hvor mye rehabilitering av eksisterende vegger vi kan gjennomføre i henhold til vedtatt budsjett. Forventes kontrahert innen utgangen av september og ferdigstillelse alle arbeider i løpet av Juni 2022. Prosjektet styres i henhold til budsjetterte rammer.
- **Teknisk driftsbygg og blålysbygg:** Under utførelse, noe forsinket, forventet innflytting i løpet av april/mai 2023. Her kommer det egen sak på ny kostnadsramme i forbindelse med utfordringer med blant annet grunnforhold samt den store prisveksten som er kommet de siste månedene.
- **Sikring av Farvikbekken:** Anbud er lyst ut og ny låneramme er godkjent i kommunestyret. Det forventes godkjenning av låneramme hos Statsforvalteren. Dette er et kombinert prosjekt investering med deler av dette prosjektet som selvkost (utskifting VA).

Prosjekter selvkost 2023

- **Rehabilitering vannledning Erikstadveien:** Pågår. Gjenstår noe opprydding. Årlig låneopptak selvkost.
- **Fortau Erikstadveien:** Fortau er grovbygd. Tilrettelegging av nye gatelys er ferdig. Gjenstår montering av nye stolper med armatur. Fortauet mellom Helskarveien – Solvollveien beregnes ferdig ca. 1. oktober 2022. Finansieres med trafikksikkerhetsmidler med kommunal egenandel.
- **Erikstad renseanlegg:** Kontrakter signert. Forbelastning ferdig utfylt. Foreløpige prognoser fra geoteknikker viser til at forbelastningen kan avsluttes som planlagt i løpet august 2022. Egen finansiering
- **Ny vannledning Holstad:** Før arbeidet starter må området som skal graves i kartlegges i forhold til grunnforhold. Leverandør av geotekniske tjenester er nettopp valgt. Oppstart grunnboring ikke avklart. Forventet oppstart august/september 2022.
- **Ny vannledning Vollgata:** For å frigjøre kapasitet til nytt boligprosjekt i Sjøheia utsettes prosjektet.
- **Utskifting vann/avløpskummer:** Ikke påbegynt.
- **Utskifting arbeidsbil selvkost:** Ikke påbegynt.
- **Ny avløpsledning Vollgata:** Utsatt. Bevilgning kr. 3. mill. er overført til rassikring Farvikbekken – rehabilitering avløp.

- **Sikring Farvikbekken (delvis selvkost):** Anbudskonkurransen er lyst ut. Innleveringsfrist 30.05.2022. Anbudsbefaring foretatt. Forventet oppstart uke 31, 2022. Rehabilitering av gammelt avløp (selvkost) inngår i anbudet. Egen finansiering.
- **Nytt boligfelt Sjøheia:** Prosjektering av vei, vann og avløp er startet. Politisk sak er utarbeidet og oversendt til behandling. Under forutsetning at saken blir politisk godkjent av kommunestyret og Statsforvalter forventes oppstart august /september 2022. Egen finansiering.

Helse og omsorg

- **Velferdsteknologi:** Administrative ressurser som under pandemi var omdisponert til TISK arbeid ble ved årsskiftet flyttet tilbake til drift. Man har dermed hatt mulighet for å iverksette videre utviklingsarbeid innenfor velferdsteknologi i 2022. Prosessen med konkurranseutsetting av prosjektet ble gjennomført og utbygging av velferdsteknologi på institusjonene er iverksatt i 2022 og kostnader er så langt i henhold til investeringsbudsjett.

Oppvekst og kultur

- **IT skole:** innføring og utprøving av Chromebook fortsetter utover dette og inn i neste skoleår.

Økonomi og virksomhetsstyring

- **IT:** Av disponibelt investeringsbudsjett, er bare en liten del av investeringene gjennomført med bakgrunn i en påbegynt evaluering av driftsform og tjenestenivå. Eventuell omlegging av IT vil kreve videre investeringer som trolig vil komme siste halvår 2022 og i 2023.

8. Budsjettreguleringer

Iht. vedtak i sak 115/21 Årsbudsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 kan kommunedirektøren gjøre tekniske budsjettreguleringer mellom samhandlingsområdene og fellesområder for å fordele avsetninger til lønnsoppgjør, forsikringer, mv., så lenge sum bevilgninger drift netto for kommunen ikke påvirkes

I budsjett 2022 er avsetning til lønnsoppgjør satt av på et fellesområde og fordeles ut på enhetene iht. forhandlingsresultatene. Bevilgningen foreslås økt i økonomimelding 1 basert på nylig avsluttet forhandlingsresultat.

Pr. 1. tertial foreslås følgende nye budsjettreguleringer:

Tabell 22 – Foreslåtte budsjettreguleringer

Økte utgifter/reduerte inntekter:	Beløp
Ressurskrevende brukere - for mye bokført i 2021	2 494 000
Lønnsoppgjør 2022 - økt avsetning	2 500 000
Rammetilskudd reduksjon	14 186 000
Eiendomsskatt	1 000 000
Konsesjonskraft	490 000
Kvotekraft	1 095 000
Økte inntekter/tilskudd:	
Inntektsutjevning	- 11 089 000
Skatt	- 19 485 000
Utbytte	- 9 333 000
Til inndekning budsjettunderskudd 2022	- 18 142 000

Netto økte inntekter 18,142 mill. kr medfører at budsjettunderskuddet i 2022 kan reduseres tilsvarende.

9. Figurer og tabeller

Figurliste

FIGUR 1 – ORGANISASJONSKART FAUSKE KOMMUNE	7
FIGUR 2 – FRAMSTILLING AV DET KOMMUNALE PLANSYSTEMET	9
FIGUR 3 – UTVIKLING LANGSIKTIG LÅNEGJELD TIL INVESTERINGER	11
FIGUR 4 – FORDELING LÅNEGJELD	12
FIGUR 5 – RENTE- OG FINANSUTGIFTER PER 1. TERTIAL.....	12
FIGUR 6 – UTVIKLING LIKVIDITET	13
FIGUR 7 – INNBYGGERSAMMENSETNING I ANTALL I FAUSKE KOMMUNE	14
FIGUR 8 – INNBYGGERSAMMENSETNING I % I FAUSKE KOMMUNE	14
FIGUR 9 – UTGIFTSBEHOV DEMOGRAFI I ALT.....	15
FIGUR 10 – ENDRET UTGIFTSBEHOV DEMOGRAFI - FAUSKE KOMMUNE - 2020–2030	15
FIGUR 11 – SYKEFRAVÆR 1. TERTIAL 2022	16
FIGUR 12 – ORGANISASJONSKART OPPVEKST OG KULTUR	28
FIGUR 13 – ORGANISASJONSKART HELSE OG OMSORG (PER 30.4.2022)	35
FIGUR 14 – ORGANISASJONSKART EIENDOM, PLAN OG SAMFUNNSUTVIKLING.....	41
FIGUR 15 – ORGANISASJONSKART ØKONOMI OG VIRKSOMHETSSTYRING	48

Tabell-liste

TABELL 1 – ÅRSPROGNOSE 2022.....	5
TABELL 2 – FINANSIELLE MÅLTALL	10
TABELL 3 – UTVIKLING RESULTAT	10
TABELL 4 – AKKUMULERT MER-/MINDREFORBRUK	11
TABELL 5 – GJELDSGRAD	11
TABELL 6 – BUNDNE OG UBUNDNE FOND.....	13
TABELL 7 – SYKEFRAVÆR 1. TERTIAL 2022 VS. 1. TERTIAL 2021	17
TABELL 8 – VEDTATTE TILTAK TOTALT.....	18
TABELL 9 – ENDRINGER FELLESOMRÅDENE.....	22
TABELL 10 – RAMMETILSKUDD OG SKATT	22
TABELL 11 – OVERSIKT LÅNEPORTEFØLJE	26
TABELL 12 – PROGNOSE OPPVEKST OG KULTUR	28
TABELL 13 – VEDTATTE TILTAK OPPVEKST OG KULTUR.....	33
TABELL 14 – PROGNOSE HELSE OG OMSORG.....	35
TABELL 15 – VEDTATTE TILTAK HELSE OG OMSORG.....	37
TABELL 16 – PROGNOSE EIENDOM, PLAN OG SAMFUNNSUTVIKLING.....	41
TABELL 17 – VEDTATTE TILTAK EIENDOM, PLAN OG SAMFUNNSUTVIKLING	45
TABELL 18 – PROGNOSE ØKONOMI OG VIRKSOMHETSSTYRING	48
TABELL 19 – VEDTATTE TILTAK ØKONOMI OG VIRKSOMHETSSTYRING	49
TABELL 20 – PROGNOSE KOMMUNEDIREKTØRENS STAB	51
TABELL 21 – PROGNOSE POLITIKK.....	51
TABELL 22 – VEDTATTE TILTAK POLITIKK.....	51

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 22/8364	
	Arkiv sakID.: 22/1098	Saksbehandler: Ellen Beate Lundberg
Sak nr.		Dato
064/22	Formannskap	02.06.2022
	Kommunestyre	

Reglement for styring av investeringsprosjekt (Investeringsreglement)

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar vedlagte forslag til *Reglement for styring av investeringsprosjekt* i Fauske kommune.

Vedlegg:

27.05.2022

Reglement for styring av investeringsprosjekt_2022

1511142

Saksopplysninger:

Fauske kommunestyre har fra tidligere ikke vedtatt retningslinjer for styring av investeringsprosjekter. Særlig ved store investeringsprosjekter er det knyttet både stor risiko og økonomi i ulike faser i prosjektgjennomføringen.

Målet med reglementet er å sikre at beslutninger om gjennomføring av et gitt prosjekt blir tatt etter en grundig vurdering av behov, krav og målsetninger. Dette oppnås ved at det foreligger klare beslutningspunkter slik at de involverte er klar over:

- Når det tas en beslutning
- Hva beslutningen går ut på
- Hva konsekvensene er.

Mål og hensikt er derfor å legge til rette for at prosjektene er tilstrekkelig utredet og at beslutningstakerne har nødvendig informasjon når de skal fatte beslutninger om kommunale investeringer. Investeringsreglementet beskriver kommunens beslutningsprosess for store investeringsprosjekter. Reglementet skal bidra til:

- Forutsigbarhet og enhetlig behandling av investeringsprosjektene.
- Å sikre prosessen frem mot investeringsbeslutninger.
- Å sikre relevant informasjon for planlegging av finansiering.
- Å sikre kvalitet på rapportering om status, fremdrift, økonomi og eventuelle avvik i prosjektene

I investeringsprosjekt, der det vil bli behov for tilleggsfinansiering, skal kommunedirektøren i saksframlegg til politisk behandling legge fram en økonomisk oversikt for hele prosjektet. Oversikten skal minimum vise:

- Total kostnadsramme/tillatelse/vedtak gitt fra oppstart
- Eventuelle tilleggsvedtak
- Total kostnadsøkning sett i sammenheng med opprinnelig ramme

- Oversikt over elementene usikkerhetsposten er ment å dekke.
- Oversikt over endringer i forutsetningene som gjør at usikkerhetsposten må økes.

Reglementet forteller hvilke styringsprinsipp som ligger til grunn og hvordan roller, ansvar og myndighet er fordelt i prosjektorganiseringen. Vedlagte investeringsreglement beskriver nærmere disse forholdene.

Saksbehandlers vurdering:

Kommunedirektøren ser behovet for å styrke internkontrollen i Fauske kommune. Som et ledd i å oppnå forbedret internkontroll, henstiller kommunedirektøren kommunestyret til å vedta et investeringsreglement.

Ellen Beate Lundberg
kommunedirektør

REGLEMENT FOR STYRING AV INVESTERINGSPROSJEKT

Investeringsreglement

Vedtatt av kommunestyret xx.xx.2022

Innholdsfortegnelse

1. Generelt	3
2. Formål.....	3
3. Definerte roller og ansvar	3
3.1 Organisasjonskart	4
3.2 Kommunestyre, politisk styringsgruppe, råd og utvalg.....	4
3.3 Kommunedirektør (administrativ styringsgruppe)	4
3.4 Prosjekteier.....	4
3.5 Prosjektstyre.....	5
3.6 Prosjektleder.....	5
3.7 Prosjektgruppe	5
3.8 Interessenter.....	5
3.9 Brukergrupper.....	6
3.10 Referansegruppe.....	6
4. Økonomi og styring.....	6
4.1 Styrings- og kostnadsramme.....	6
4.2 Risikokartlegging og risikostyring	7
4.3 Økonomistyring.....	7
4.4 Rapportering.....	8
5. Prosjektets faser	8
5.1 Generelt.....	8
5.2 Fase 1: KVU, KS1 og politisk behandling (B1).....	9
5.3 Fase 2: Forprosjekt, KS2 og politisk behandling (B2)	10

1. Generelt

Investeringsreglementet er politisk vedtatt og gir retningslinjer for hvordan Fauske kommune skal gjennomføre større investeringsprosjekter.

Dette reglement gjelder for investeringer med et budsjett på mer enn brutto 20 millioner kroner og/eller som er definert som et stort prosjekt. Utover den økonomiske rammen defineres et prosjekt som stort dersom:

- Det er høy risiko for omdømmetap
- Det er høy usikkerhet om resultatet kan oppnås iht. prosjektrammer
- Flere samhandlingsområder blir påvirket.

2. Formål

Målet med reglementet er å sikre at beslutninger om gjennomføring av et gitt prosjekt blir tatt etter en grundig vurdering av behov, krav og målsetninger. Dette oppnås ved at det foreligger klare beslutningspunkter slik at de involverte er klar over:

- Når det tas en beslutning
- Hva beslutningen går ut på
- Hva konsekvensene er.

Reglementet stiller krav til hvordan et prosjekt skal gjennomføres gjennom et prosjekts fem prosjektfaser:

1. Konseptvalgutredning (KVU)
2. Forprosjekt
3. Prosjektering
4. Gjennomføring
5. Overføring til linjen og slutføring.

Reglementet definerer krav til beslutningsgrunnlaget og beslutningspunkter mellom ulike faser, samt nøkkelroller i prosjektet.

Videre skal reglementet sikre:

- At prosjektstyringsprosessen følges iht definerte roller og ansvar
- Struktur for prosjektarbeidet
- En felles forståelse av beslutningsprosessen
- At beslutninger blir tatt på riktig grunnlag til riktig tid.

3. Definerte roller og ansvar

Vi kan delegere myndighet i prosjekt i fire nivå:

- Kommunestyret/ politisk styringsgruppe (Formannskap).

- Kommunedirektør (KD). KD sitt ansvar utøves i administrativ styringsgruppe for investeringsprosjekt.
- Prosjekteier som representerer kommunen som bestiller av prosjektet.
- Prosjekteier som er ansvarlig for den daglige styringa av økonomi, framdrift og prosjektleveranser. Prosjekteier rapporterer til prosjekteier.

3.1 Organisasjonskart

(kan variere ved ulike entreprisemodeller)

Under arbeid, legges inn senere.

Beskrivelsene under definerer roller og ansvar. Org.kartet er i tråd med dette.

Kommunedirektøren kan innlemme organisasjonskartet i reglementet etter vedtak.

3.2 Kommunestyre, politisk styringsgruppe, råd og utvalg

Kommunestyret er politisk ansvarlig for alle investeringsprosjekt. For prosjekt med økonomisk ramme på mer enn 20 mill. kroner blir dette ansvaret utøvd gjennom ei politisk styringsgruppe. Formannskapet er politisk styringsgruppe i investeringsprosjekt om ikke annet er bestemt. Råd og utvalg har i utgangspunktet ikke ei rolle i selve styringa av prosjektet. Råd og utvalg kan i seg selv eller sammen med andre utgjøre ei referansegruppe. Relevante råd og utvalg skal kunne gi innspill til innholdet i prosjekt, og til evt. politiske endringer mellom faseoverganger i prosjektet.

3.3 Kommunedirektør (administrativ styringsgruppe)

KD har det overordna administrative ansvaret for alle investeringsprosjekt. KD sitt ansvar skal utøves i administrativ styringsgruppe for investeringsprosjekt. KD avgjør hvem som til enhver tid utgjør administrativ styringsgruppe. Styringsgruppa bør minimum ha kompetanse innen bygge-/anleggsprosjekt, økonomi og innkjøp. KD er ansvarlig for at prosjektet er i samsvar med kommunen sine mål og strategier og skal godkjenne alle faseoverganger.

3.4 Prosjekteier

Prosjekteieren er ansvarlig for at prosjektet når sine mål. Prosjekteieren skal følge opp framdrift, økonomi og prosjektleveranser. Ved avvik skal prosjekteier melde dette til administrativ styringsgruppe for investeringer og foreslå nødvendige tiltak og justeringer i prosjektet.

Prosjekteier skal sikre overføring av prosjekt til drift og forvaltning i linjeorganisasjonen.

For investeringsprosjekt er det en leder, som KD bemyndiger, innen eiendomsforvaltning som er prosjekteier i konsept- og realiseringsfasen. I planleggings-, gjennomførings- og avslutningsfasen er det leder for investeringsprosjekt som er prosjekteier.

3.5 Prosjektstyre

Ved behov kan prosjekteier knytte til seg en eller flere personer som utgjør prosjektstyret. Prosjektstyre skal hjelpe prosjekteier i utøving av sitt ansvar.

Prosjektstyret kan bestå av prosjekteier, leder med delegert myndighet innen et aktuelt område (kommunalsjef eller enhetsleder) og aktuell enhetsleder eller avdelingsleder.

3.6 Prosjektleder

Prosjektleder er ansvarlige for den daglige styringen av prosjektet og har fullmakt til å gjennomføre et prosjekt innenfor de vedtatte rammer med hensyn til framdrift, økonomi og prosjektleveranser.

Prosjektleder rapporterer til prosjekteier og melder løpende om eventuelle avvik.

3.7 Prosjektgruppe

Ved behov kan prosjekteier i tillegg til prosjektleder utpeke flere personer i ei prosjektgruppe for å øke kapasitet og kompetanse i gjennomføringen av prosjektet.

Prosjektgruppa er satt sammen etter behov i det enkelte prosjekt.

Eksempler på roller i gruppa: Tjeneste-/avdelingsleder for aktuelt område (skole, barnehage, helse, omsorg), rådgivere og saksbehandlere innen eiendomsforvaltning og andre med relevant kompetanse i styringen av det aktuelle investeringsprosjektet.

Andre funksjoner, slik som kommunikasjon og formannskapssekretær samt økonomistyring skal involveres i prosjektene ved behov og så tidlig som mulig. Andre funksjoner kan også inngå ved behov. Det vil være prosjektleders ansvar å sikre at de ulike ressursene blir involvert på rett tidspunkt.

Innkjøp har ansvar for å gjennomføre konkurranser om kjøp av tjenester og entrepriser som prosjektene forutsetter. Innkjøp skal involveres så tidlig i det enkelte prosjekt at anskaffelsesfaglige vurderinger også kan gjøres allerede fra det tidspunkt det foreligger en KVVU for ønsket prosjekt.

3.8 Interessenter

Interessenter er personer og grupper som blir påvirket av prosjektet. Interessentene sin medvirkning er viktig i alle faser. Tydelig og jevnlig kommunikasjon med interessentene vil sikre deres forståelse for prosjektet og vil gjøre det mulig for dem å aktivt bidra i prosjektet.

Et prosjekt kan ha mange interessenter, men ikke alle kan ha roller i prosjektet. Noen av interessentene i et prosjekt vil delta i referansegruppe og brukergruppe. De som blir utpekt representerer gjerne en større gruppe.

3.9 Brukergrupper

Brukergrupper er i denne sammenhengen representanter for de som skal bruke bygget/anlegget. Grappa skal sikre at de som skal bruke tjeneste/produkt får medvirke i avgjørelsesprosess og utforming. Brukergruppen er delaktige i utformingen av kravspesifikasjon i lag med prosjektgruppa.

Brukergruppa sin funksjon er rådgivende. De skal kunne melde fra i alle saker som innebær avvik fra kravspesifikasjonen, så sant avvikene får praktiske konsekvenser for brukerne.

Medlemmene plikter å orientere de brukerne som de representerer og skal ivareta lokal medvirkning etter Arbeidsmiljøloven. Brukergruppa skal bestå inntil 6 måneder etter at anlegget er ferdigstilt.

3.10 Referansegruppe

interessenter som ikke deltok i brukergrupper, er aktuelle for referansegruppe. Dette kan være personer med spesiell kompetanse, bakgrunn eller erfaringer som kan gi råd til prosjektet etter behov. Deltakere i denne gruppa vil variere etter hvilket prosjekt det er. Referansegruppa har ingen formell myndighet i prosjektorganisasjonen.

4. Økonomi og styring

4.1 Styrings- og kostnadsramme

Før prosjektene legges frem for politisk behandling etter forprosjektfase for beslutning om gjennomføring og avsetting av kostnadsramme, utarbeides det et kostnadsestimat.

I bygg- og anleggsprosjekter skal kostnadsestimatet ta utgangspunkt i kalkylene bygget opp og organisert iht. NS 3451 "Bygningsdelstabellen" og NS 3453 "Spesifikasjon av kostnader i byggeprosjekt", eller de til enhver tid gjeldende standarder og spesifikasjoner i NS.

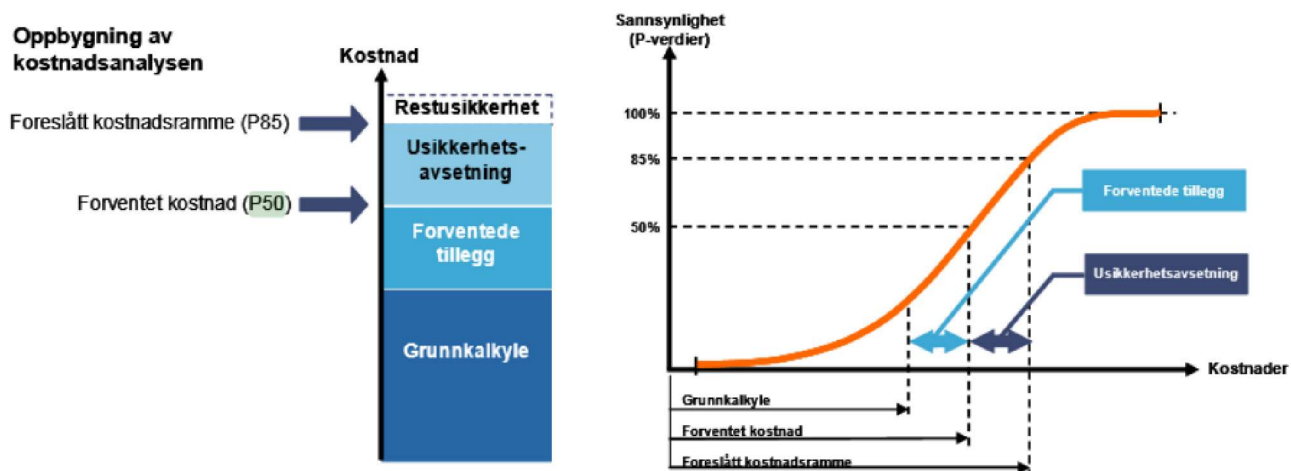
Det er tre nivåer for kalkyle i et prosjekt:

Grunnkalkylen: er den sannsynlige kostnaden av det arbeidet som er planlagt utført, og skal ikke inneholde avsetninger til usikkerhet (reserver, påslag for uforutsett, etc.). Det tillates imidlertid kostnadsposter for såkalt "uspesifiserte" kostnader.

Styringsramme (P50): fremkommer ved å ta hensyn til forventet tillegg i kostnadene. Forventet kostnad viser den investeringskostnaden ved avslutning av prosjektet som viser like stor sannsynlighet for at kostnaden overskrides som for at den underskrides.

Kostnadsramme (P85): angir at sluttkostnaden for prosjektet vil med 85% sannsynlighet være innenfor P85- verdien. I kostnadsrammen ligger en usikkerhetsavsetting ut fra risikovurderinger for hvert prosjekt.

En illustrasjon av oppbygning av rammene er vist i figuren under:

Figur 2: Illustrasjon av oppbygning av kostnadsanalyse.

Ved vurdering av behov for fremlegg og ved fremlegg til politisk behandling skal kostnadsberegningene ikke være eldre enn ett år.

4.2 Risikokartlegging og risikostyring

Risikostyring er en viktig del av planleggingen av et investeringsprosjekt. Målet med risikostyring er å identifisere, vurdere, handtere og følge opp risiko knyttet til planlegging og gjennomføring av de ulike fasene. Risikostyring gjør at en kan komme i forkant av utfordringene og løse disse til beste for prosjektet. Kartlegging av risiko må være gjennomført for å kunne finne riktige tiltak for å minimere risiko. Kartleggingen skal være en del av avgjørelsesgrunnlaget for prosjektet. Kartleggingen skal vise en sammenstilling av risiko, sannsynlighet og konsekvens gjennom prosjektet.

Kartleggingen skal kobles til kalkylen for prosjektfasen. Risikokartleggingen må gjøres så tidlig som mulig i planleggingsfasen og oppdateres underveis.

4.3 Økonomistyring

Kostnadsestimat for de ulike prosjektfasene skal ta høyde for kalkyleusikkerhet.

Utgangspunktet er sjablongreglene i dette dokumentet, men må justeres ved behov etter risikokartleggingen nevnt ovenfor. Kalkylen skal oppdateres før oppstart av ny prosjektfase.

Kun kommunestyret kan godkjenne evt. økning i kostnadsestimat.

Økning av kostnadsestimat skal vedtas i egne saker. Oversikt over investeringsprosjektene justeres i forbindelse med vedtak av økonomimeldinger og økonomiplan.

Kostnadsestimat for det enkelte prosjekt skal ta høyde for prisstigning i planleggings- og gjennomføringsfasen. I kalkylearbeidet legges byggekostnadsindeksen til grunn, jf. SSB fra året før.

Den økonomiske rammen for prosjektene skal ta hensyn til lønns- og prisstigningskostnader fram til og med planlagt gjennomføring av prosjektet. Differanse mellom prognose for lønns- og prisvekst og den faktiske deflatoren i Statsbudsjettet justeres i økonomiplanarbeidet hvert år.

I gjennomføringsfasen skal prosjektleder føre løpende oversikt over bruk av post for usikkerhet og rapportere til prosjekteier. Dette rapporteres videre til administrativ styringsgruppe for investeringer og politisk styringsgruppe iht møte i vedtatt møteplan.

4.4 Rapportering

Rapportering til Prosjektstyret

Prosjektleder rapporterer månedlig til Prosjektstyret hvis ikke en annen rapporteringsfrekvens er avtalt. Som regel skal følgende punkter være inkludert:

- Oppdaterte prognoser for prosjektets faser og hele løpetid
- Status på fremdrift, kvalitet, økonomi, miljø og sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)
- Kommentarer vedr. eventuelle avvik mot gjeldende prognose og plan
- Oppdatert risikobilde for prosjektet
- Oppdatert milepælsplan.

Rapportering til kommunedirektør/ administrativ styringsgruppe:

Virksomhetsleder for utførende enhet rapporterer på prosjektets status (fremdrift, økonomi, kvalitet, SHA) hver måned til KD og KDs ledergruppe med mindre annen rapporteringsfrekvens er avtalt særskilt. Rapporteringen skal ha fokus på avviksrapportering.

Rapportering i økonomimelding:

Endringer i prosjektgjennomføringen rapporteres i økonomimeldinger. I forbindelse med årsberetning gis det en løpende rapportering på investeringsprosjekter.

Annen rapportering:

Ved årlig rullering av kommuneplanens handlingsdel – økonomiplan - skal kommunalsjef og/eller utførende enhet gjøre en ny vurdering av kostnadsoverslag på alle investeringsobjekter.

5. Prosjektets faser

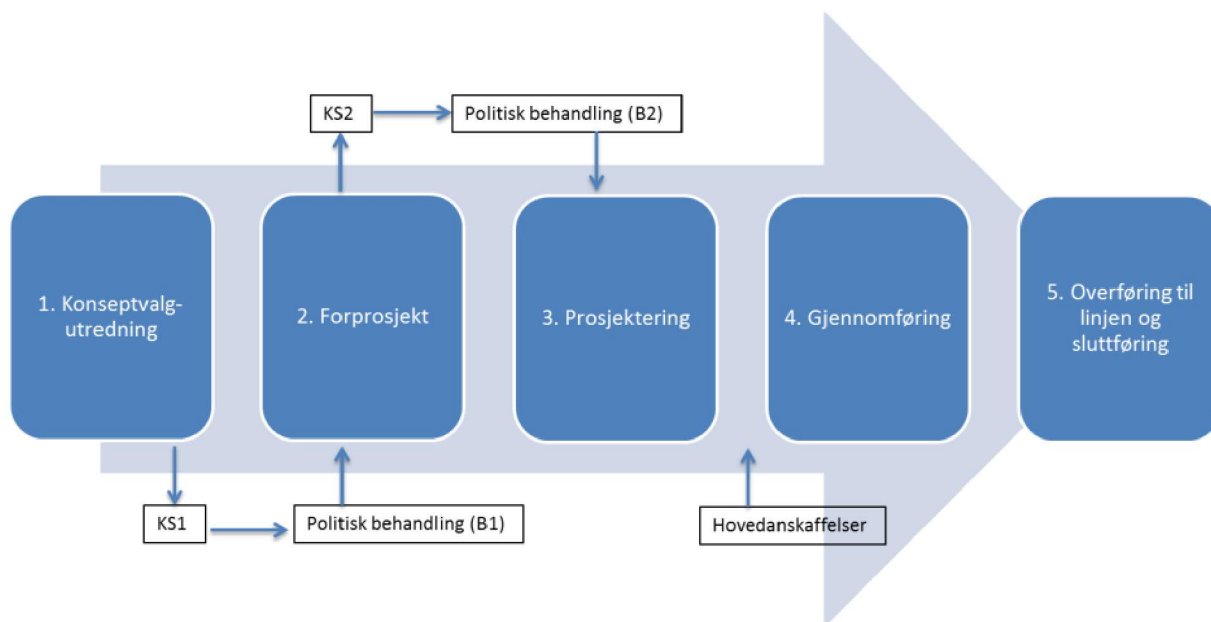
5.1 Generelt

Et investeringsprosjekt kan deles inn i 5 prosjektfaser som vist i modellen under.

Som et resultat av viktigheten av tidligfaseutredninger skal følgende aktiviteter etableres:

- Kvalitetssikring 1 (KS1)
- Politisk behandling (B1)
- Kvalitetssikring 2 (KS2)
- Politisk behandling (B2)

Disse blir en del av prosjektstyringsprosessen som er illustrert i figuren under:

Figur 1: Prosjektstyringsprosess

5.2 Fase 1: KVU, KS1 og politisk behandling (B1)

5.2.1 KVU

Konseptvalgutredning (KVU) utarbeides for å definere konkrete behov (behovsanalyse), mål og overordnede krav som gir føringer for å vurdere alternative konsepter som tilfredsstillende kravene.

Mulighetsstudie med eksempelvis lokaliseringsstudie og disposisjonsplan etableres - noe som muliggjør valg av riktig konsept i en kost-nytte vurdering. I slutfasen av KVU skal entreprisform vurderes.

KVU ender opp i et anbefalt konsept som er kvalitetssikret (KS1).

5.2.2 KS1

Hensikt:

En kvalitetssikrer skal bistå med å gi et faglig og uavhengig grunnlag for den politiske beslutningen om et konseptvalg.

Funksjon:

Støtte oppdragsgivers kontrollbehov med den faglige kvaliteten på beslutningsunderlaget.

Tidspunkt:

På et så tidlig tidspunkt at det finnes en reell mulighet til å velge mellom alternativer.

For prosjekter under brutto 80 million kroner kan det gjøres en forenklet kvalitetssikring internt. I vurderingen av valg av kvalitetssikring skal det legges vekt på prosjektets kompleksitet, og om det foreligger andre risikomomenter ved forenklet kvalitetssikring. Beslutning om ekstern eller intern kvalitetssikring skal foretas av prosjektstyret.

For rene oppgraderings-prosjekter, hvor det åpenbart ikke finnes flere alternativer å velge mellom, kan det gjennomføres en forenklet KVVU og kravet om KS1 kan bortfalle.

Krav til innhold:

Uavhengig av ekstern eller intern kvalitetssikrer, skal kvalitetssikringen som et minimum inneholde:

- En vurdering av prosessen for kartlegging av muligheter
- En vurdering av om alternativene vil:
 - Bidra til å nå angitte overordnede mål
 - Tilfredsstillere kravene
 - Fange opp de mest interessante og realistiske konsept innenfor mulighetsrommet
- En usikkerhetsanalyse av investeringskostnadene
- En anbefaling om valg av alternativ, basert på prissatte og ikke-prissatte virkninger, sett i sammenheng med finansieringsplanen
- En vurdering av gjennomføringsstrategien
- I KS1 og for politisk behandling B1, skal endringer i driftskostnader som følge av investeringer synliggjøres.

5.2.3 Politisk behandling (B1)

I denne fasen legges en kvalitetssikret KVVU fram til politisk behandling. Politisk ledelse velger hovedkonsept, og kommunedirektør får mandat fra politisk ledelse om å initiere neste prosjektfase.

5.3 Fase 2: Forprosjekt, KS2 og politisk behandling (B2)

Etter B1 gis prosjektet mandat fra kommunedirektør til initiering av forprosjektfasen. Det endelige konseptet er gitt av politisk vedtatt KVVU, og forprosjektfasen skal gjennomføres innenfor fastsatte rammer (tid, kostnad og kvalitet) for valgt konsept.

5.3.1 Forprosjekt

I forprosjektfasen utarbeides prosjektgrunnlaget, og dette gjøres ved å:

- Etablere prosjektgruppe
- Utvikle løsninger og leveranser (eksempelvis arealbehov, romprogram, funksjonsbeskrivelse)
- Utarbeide hovedfremdriftsplan/milepælsplan
- Etablere kalkyler
- Sette i gang reguleringsprosesser og rammesøknad.

5.3.2 KS2

Hensikt:

Vurdere om grunnlaget (inkl. kostnadsramme) for å fremme forslag om oppstart av prosjektering er tilstrekkelig. Kartlegge og analysere fremtidige utfordringer i prosjektet.

Tidspunkt:

Etter fullført forprosjekt.

For prosjekter under brutto 80 million kroner kan det gjøres en forenklet kvalitetssikring internt. I vurderingen av valg av kvalitetssikring skal det legges vekt på prosjektets kompleksitet, og om det foreligger andre risikomomenter ved forenklet kvalitetssikring. Det skal gjøres en ekstern usikkerhetsanalyse. Beslutning om ekstern eller intern kvalitetssikring skal foretas av prosjektstyret.

Krav til innhold:

Uavhengig av ekstern eller intern kvalitetssikrer, skal kvalitetssikringen som et minimum inneholde:

- Vurdering om konseptet er veldefinert og tydelig avgrenset
- Vurdering om prosjektet er videreført og i tråd med forutsetningene fra KS1
- Vurdering om styringsdokumentet gir et tilstrekkelig grunnlag for styring av prosjektet
- Kontroll av kostnadsestimatet (komplett, realistisk og transparent)
- Gjennomgang av utredningen av kontraktstrategier
- Gjennomgang av prosjektets usikkerhetsbilde, med hovedfokus på kostnadene.
Herunder:
 - Estimatusikkerhet
 - Hendelsesusikkerheter
 - Potensiale for reduksjon av risiko
 - Potensial for kostnadsreduserende forenklinger og reduksjoner ("kuttliste")
- En anbefaling om organisering og styring av prosjektet, herunder valg av kontraktstrategi
- I KS2 og for politisk behandling B2, skal endringer i driftskostnader som følge av investeringer synliggjøres.

5.3.3 Politisk behandling (B2)

I denne fasen legges et kvalitetssikret forprosjekt fram til politisk behandling. Politisk ledelse velger da om de vil gi endelig vedtak om gjennomføring av prosjektet, samt at endelig budsjettbevilgning blir vedtatt.

5.3.4 Fase 3: Prosjektering /Gjennomføring

Etter at politisk ledelse har vedtatt gjennomføring av prosjektet bestiller kommunedirektør initiering av prosjektering og gjennomføring av prosjektet med utgangspunkt i FP og vedtak i B2.